

Nuu i e xé'e Xuva kō é kūtuní San Juan

Nuu i e tá'xi Jesucristu é kūtuni ko

¹ Sá'ā tá'xi Jesucristu é kūtuni ko. É xé'e Xuva kō é kā'an ñá nī ña ntáde tsiñu iña ña nuu i e dokó sa xee ntuvi é kūntaa ntí'i é kākā'an ña. Taxnūu ña ánje ñá é kā'an ñá nī kó, xu'u é Juaán u, nuu i sá'a.

² Kaka'án u ni nto da mií e tékú ko vatā ó kaka'an Xúva ko, vatā ó kaka'an Jesúcrístú di. Kaka'án u nuu i sá'a é ñni mií u.

³ Nté kuān nte vá'ā o é da xōó ka ña'a, ña kanakuā'a nté koo kuvi rkontuví, nī ña é kāteku i é kākā'an tú'ūn sa'á ne, kade ntaa ña nee é kākā'an, tsí e xée etsin ntuvi é kūntaa ntí'i é ūve na'a kaká'an í'a.

Édē vá'a Juāan tutú iña é ū'xe úkūn san

⁴ Xu'u é Juaán u ne, kade vá'a ú tutú sá'á iña é ū'xe úkūn san é ntoo ñuú Asia. É nī'i nto é vā'á iña Xuva ko. É nī'i nto é kuntōo vá'a nto nta'a Xuva kō, ña é tuví veví ne, ña é kuan tsí ó tuví nte ntúvi di'na ne, ña é kuan koo kutúví ntii dañu ntúvi, dívi ña ni ū'xe espíritū, ña ntoo nú tēu ñá, ⁵ ni Jesúcrístú di, ña é da mií é kākā'an é nuu é ntaā i. Di'na ña ntóto ña é un ntíi ntíi ña é xi'í san ne, kade kú've ña iña un ntíi ntíi rei, ña ntántoo ñuxiví a. Kuñima ñá kō ne, nantíi ña kō dá ñu'u kutu o ni kuétsí kō, tsi éti ña niñi ñá e ntá'vi ña kuétsi kō. ⁶ É tá'xi Jesucristu é kadā kú've o, é vīi o dútu iña Xuva ko, dívi Úva ñá. Ntadiá'vi ña, dívi ñá, tsi dóo ntii inī ñá ntii dañu ntúvi. Kuan koo na kōo.

⁷ Koto nto tsí Cristú ne, ki'xi ña mé'ñu vīkó san. Un ntíí ntíí ña'a sán kiní ña ña, un tsi nte ñá'a, ña é ntuku kuī'i ña. Dōó kueku un ntíí ntíí ña'a, ña ntoo da mí'i ká ñuxiví a, kuenta iña ña. Kuān koo kuvi ntí'xe.

⁸ “Dīvī ú e di'na ú ne, dīvī ú é ntīi ú ata i kán dī”, ka'an Xúva kō, ña é kadē kû've é un ntí'í, ña é tuví veví, ña e dúkuān tuví nte dí'na, ña é kutūví ntīi dañu ntūvi.

Dā íni Juaan e dóo ka'nu Cristu

⁹ Xu'u é Juaán u ne, ta'an ko ūn ntíí ntíí o. Dadíi tsi ntánto'o ko kuēnta iña Jesúcristu, tsí uun tsō nuu Xuva kó ne, dadíi tsi kata'xi Jesucristu é na kā'nu tsi vii ó nima ko. Nuú kutū ú ñuú Patmu é tuví mé'ñu ntute ñū'u san kuenta iña tú'un Xuva kō, é kaka'án u xoo é Jesucristu. ¹⁰ Uun ntuvi dá iō dá'na é kunūu iní ko Xuva kō ne, ínūu Espíritu Xuva kō nimá ko. Tékú ko é kaka'an úun tatsin atá ko. Un ntīi tsi kaka'an, vātā ó kakuvi dá kaeku trunpetá san. ¹¹ Kaka'an:

—Xntēén na'an é un ntí'í é káinín ve. Kidáā ne, taxnuun tutú san iña é ū'xe úkūn é ntoo ñuú Asiá, ni ñūú Efesú, ni ñūú Smirná, ni ñūú Pregamú, ni ñūú Tiatirá, ni ñūú Sardí, ni ñūú Filadefiá, ni ñūú Ladicea —ka'an tátsín san.

¹² Xkokōtó u atá ko vata koo é kīnī u xoo é kaka'an í nī ko. Kidáā né, ínī u u'xe tún tsumē é dī mīi tsi kaá kuaan kúvi. ¹³ Mé'ñu tun tsumē é ū'xé san ne, ntitsí uun ña'a, ña vata kaa ñatīí kaa ña, é nuu ña doo kani nte rkun xé'e ña xee. Katīnuu nté xkintika ña ñíí í'xí ña e kúvi kaá kuaan. ¹⁴ Idi dīkī ñá ne, kuī'xin kue'en vātā ó kuī'xín katsi, é vātā ito ka'xin é kuī'xin kue'en. Ntuxnúu ñā ne, kaxi'í nuu vātā ó kai'xí ñū'u. ¹⁵ Dī'ín ña ne, kaxi'í nuu vātā ó kaxi'í nuu dá kai'xi kaa dá kākuvá'a ini urnu kan. Tátsin

ñā né, vata kaa te ntūte ka'nu é kainu. ¹⁶ Ní'i nta'a ña ū'xé xntivi nta'a kua'a ña ne, xu'u ña kí káa káni e ntíko ntuvi núu í ne, kai'xi kué'en núu ña, vatā ó kai'xi ngántii da dóo i'ni.

¹⁷ Dā íni ú ña ne, uun xío vitá tsu nú dī'ín ña vata tē xi'í u. Kidaā ne, tūn nta'a ñā kó nta'a kua'a ña ne, kaka'an ñā nī ko:

—Ñá ku ū'vi o. Xu'u é di'na ú ne, xu'u é ntii ú ata i kán di. ¹⁸ Xu'u é kántito u. Xu'u é xi'í u, ntá tsi veví ne, kantíto ú ntii dañu ntūvi. Xu'u é kadē kŭ'vé u iña doxi'í san nī dō'vi kan. ¹⁹ Tsuven nā'án un ntí'i nuū i é inin, é kākuví veví nī é kŭví rkontuví di. ²⁰ Núu i sá'a é iō xu'u iña é ū'xe xntivi san é inin é ní'í ntā'a ú nta'a kua'a kó san, nī ū'xe tŭn tsumē e kŭvi kaá kuaan. Kīmi é ū'xé san ne, divī ánje, ña ñu'u ntā'a i é ū'xe úkŭn san. Tun tsumē é ū'xé san ne, náa ī é ū'xe úkŭn san.

2

Tú'un iña é ū'xe úkŭn san, di'na iña úkun ñuú Efesu

¹ Kadan vá'an tutú iña ñá nuu nta'a i ūkŭn ñuú Efesú san ne, ká'án tsí Xu'u é nta'a kuā'a kó ní'í ntā'a ú é ū'xé xntiví san, Xu'u é kaika mé'ñū ú é ū'xe tŭn tsumē e kŭvi kaá kuaán san ne, kaka'án u nī ñā: ² Iní ntí'i ú nee é kāden. Iní u tsi dóo kaxión ntiin é kāden tsiñun, tsi dóo ka'nu iní o. Iní u tsí ña kakutín nima ó nī ñā'a, ña é kīni ntāa san, tsi íton nteén ña é ká'an ña é pustru ñá ne, kŭtuni o tsi dóo vete ñā. ³ Iní u tsí ka'nu iní ntí'xe o, tsi dóo ntó'o o da dé tsiñun kuenta iñá ko; ñá nī kudu'xen ō. ⁴ Ntá tsi iō nuu i é kuetsí o: tsí ña kakuinimá ka o kó vata ō kuinima ó ko kidaā. ⁵ Naká'an o vē mí'í ko'xón nteen ne, na nātivi iní o. Vīn xtukun vatā o dén kidaā. Tē ña'á ne, da nēe inī tso xee u mí tuvín ne, naki'í ú tun tsume ō mí ntitsi, tē ña nātivi iní

o. ⁶ Ntá tsi iō nuu i é kāden é vā'á di, vata kaa é ña ntío o nuu i e ntáde ña'a, ña ntántikin ñá nani Cūlaá san. Ña xkúntee iní ko di é kuān o ntáde ña. ⁷ ;Te ĩnin é kĭnin ne, kinin é kākā'an Espíritū sán nī ña ntákuinti'xe i san! Xoo é kūvi vií i ne, ta'xí u itsi é kā'xi ña kiti utun é nī'i ña ntuvi iña ña é ntĩsí mē'ñu mí e dóo va'a mí tuví Xuva kō. Kuān koo ka'an.

Tú'un iña úkun ñūú Smirna

⁸ 'Kadan vá'an tutú iña ñá nuu nta'a i ūkún ñūú Smirná san. Ká'ān tsí Xu'u é dī'na ú nī e ntíi ú ata í di, Xu'u é xi'í u ne da ntóto xtúku ú ne, kaka'án u ni ñā: ⁹ Iní u é un ntĩ'ĩ é kántó'o o. Iní u é kátaan núu o, ntá tsi kuikān nuu Xuva ko. Iní u tsí ntáka'an kĭni ña Israeé san iña o. Ña sā'á ne, da ntáka'an ña é ña Israeé ña, ntá tsi ña te ña Israeé ntí'xe ña, tsi ntáduku ntée ña tó'ō e ña vá'ā san. ¹⁰ Ña ku ú'vī o nté koo nto'o o rkontuvi. Iō ntó ne, vii tó'ō e ña vá'ā san é ku'un kutu ntō vata koo é kōto nteé ña nto tē nuu é ntaā i e ntákuinti'xe nto. Ú'xi ntūvi é ntō'o nto. Ntá tsi ñá ku xtuvĭn miin é kākuiinti'xe o kó, kuān te kuvĭn, tsí ta'xí u ntuvi iña o é kutūvĭn nī kó ntii dañu ntūvi. ¹¹ ;Te ĩnin é kĭnin ne, kinin é kākā'an Espíritū sán nī ña ntákuinti'xe i san! Xoo é kūvi vií i ne, ña te kúvī ñá tē xi'i ña é kūvi uvi íto san. Kuān koo ka'an.

Tú'un iña úkun ñūú Pregamu

¹² 'Kadan vá'an tutú iña ñá nuu nta'a i ūkún ñūú Pregamú di ne, ká'ān tsí Xu'u é nī'i u káa káni é ntiko ntūvi núu í ne, kaka'án u ni ñā: ¹³ Iní u tsí tuvĭn mí kadē kŭ've tó'ō e ña vá'ā san, ntá tsi kantĭkin dúkuān ko. Ñá ni xtuvĭn miin e kuĩnti'xe o kó, kuān te dĭvi tsi ñuu mí tuví tó'ō e ña vá'ā san é'ní na ña é kākā'an é vā'á iñá ko, ñá nani Āntipá san. ¹⁴ Ntá tsi iō nuu i é kāden é ña xkúntee iní ko:

tsí ña'a o iō ñá, ña e ntántik̄in dúkuān tú'un vatā o nañé'e Bálaan, ña é xe'e ítsi rei Balaa é kā'an ñá nī ña Israeé san é vii ña é kīni kaa; é kā'xi ña é xe'é ña'a san iña sántu ñá, nī é vii ña é kini kaa ni ñad̄í'í san di. ¹⁵ Iō túku ña'a o, ña e ntántik̄in tú'un vatā o nañé'e ña ntántik̄in ñá nani Cūlaá di. Ña xkúntee iní ko é kuān koo vii ña. ¹⁶ Dukuān ne, nat̄ivi iní o ve. Tē ña'á ne, da nēe inī tsó xee u mí tuvín ne, nāá ú ni ña ni tū'ún ko e dóo ntiko é vāta kaa káa kāni é kākii xu'u ko. ¹⁷ ;Te ĩnin é kīnin ne, kinin é kākā'an Espiritū sán nī ña ntákuinti'xe i san! Xoó ña'a, ña é kūvi vii i ne, kué'ē u é kā'xi ñá tañu'u é vē'xi e dukún k̄ān. Kué'ē ú ña uun xuu kui'xin é nteé na'a uun d̄iví xee e nté uun xoxo ña ĩni i nēe d̄iví, tsí da mii tsí ña é nī'i i xuú san é ĩni ña. Kuān koo ka'an.

Tú'un iña úkun ñūú Tiatira

¹⁸ Kadan vá'an tutú iña ña nuu nta'a i ūkún ñūú Tiatirá di. Ká'an tsi Xu'u é I'xá Xuva kō kúvi u, Xu'u é kai'xi ntúxnūú ko vatā ó kaxi'í nuu ntúve ñū'u, Xu'u é kai'xi d̄í'm̄n kó vatā ó kai'xi kaá kuaán ne, kaka'án u ni ñá; ¹⁹ Iní nt̄í'í ú nte o den. Iní u tsi dóo kakuinima ó, tsi dóo kakuinti'xe o kó di, tsi dóo kade tsiñun d̄í ne, dōó ka'nu iní o di. Iní u tsi dií ka vá'ā ó kaden vevii é vatā o dén kídaā. ²⁰ Ntá tsi iō é ña xkúntee iní ko: tsí da vá'a tso é kanañé'ē ñad̄í'í, ñá nani Jesēbeé san. Kaka'an ña é tū'ún Xuva ko kākā'an ña, ntá tsi kade vete ñā. Kaeni nta'ví ña ña'á ko, ña ntákuinti'xe i san, tsí kaka'an ñá ni ñā é vii ña é kini kaa ni ñad̄í'í san, nī é kā'xi ña é xe'é ña'a san doméni iña sántu ña. ²¹ Xé'ē ú ña nt̄uvi vata koo é na nat̄ivi iní ña kuétsi ñā, ntá tsi ña ni ntío ña é xtuvī mii ña é vii ña é kīni kaa san. ²² Nakō'xó u ña nu itó ña ni ūn nt̄í'í nt̄í'í ña'a, ña e ntákidi ni'í ñá ne, kué'ē u é ntō'o ñá tē ña nat̄ivi iní ña nuu i e ntáde ña. ²³ Ka'ní kue'én u i'xá ña. Kídaā ne,

kutuni un ntíí ntíí ña'a úkun san tsí xu'ú ne, ini ntí'í u e ntádē kuení nto, é un ntí'í é ntio nima ntó ne, ntánāá u ni nto kuēnta iña i é edé nto é un é un nto. ²⁴ Ntá tsi nto'o e ntántoo nto ñuú Tiatirá, ntō'o é ña te ntántikín nto é kanañē'é ñadí'í san ne, ntō'o é ña ni nakua'a nto nuu i e dóo vi'xín o iña é ña vā'ā san. Nā kā'án ka ú ni ntō neé vií nto. ²⁵ Da mií é ña ku xtūví mii nto nté un siin e ntákuinti'xe nto da nté nainú u. ²⁶ Tē xoo é kūvi vií i, xoo é kūtií i é vīi é vā'a da nté nainú u ne, kué'ē u é kadā kú'vē ñá iña da mí'í ká ñuú, ²⁷ vatā o tá'xi Uvā ko é kadā kú'vé u di. Tátūn e kúvi káa kada kú'vē ñá ni ñā. Ntada utsi ña ñuú san vatā ó kakuvi kídī nte'u dá kāta'vi. ²⁸ Kué'ē ú ña kímī é vē'xi túvi sán di. ²⁹ ;Te ĩnin é kĭnin ne, kinin é kākā'an Espiritū sán nī ña ntákuinti'xe i san! Kuān koo ka'an.

3

Tú'un iña úkun ñuú Sardi

¹ Kadan vā'an tutú iña ñá nuu nta'a i úkún ñuú Sardi ne, ká'ān tsí Xu'u é nuu nta'a ú u'xe espíritu Xuva ko ni ū'xé xntiví san ne, kaka'án u ni ō. Iní u nte xkóon dēn. Kantíton, kuiní ña'a san, ntá tsi ñá te nuu é ntaā i, tsi é xi'in. ² Ntoton ve. Koon ntiin nī é ntoo ká san dí'na dá ntí'í kue'en. Váta kĭnī u nee é vā'a é kāden nuu Uvā ko. ³ Naka'an o tū'un é ĩnĭn nī e téku o nte dí'na. Nātivi iní o ne, kadan ntaan nēe é vā'a é ĩnin. Tsí tē ña kantíton ne, da nēe inī tsó xee ú vatā ó de ña du'u, é ntē ñá ĩnin neé ura xee u mí tūvin. ⁴ Ntá tsi ió ka kudii ña'a o, ña ntoo ñuú Sardi, ña é ña ni kudéntu dōo i. Dadíi kaka ú ni ñā é ñu'u ña doo kui'xin, tsi dóo va'á ña'a ña. ⁵ Tē xoó ña'a, ña é kūvi vií i ne, ní'i ñā doo kui'xin é kū'un ña. Nā nakāte ú divī ñá iní tutu mí ūve na'a xoo é ní'i ĩ ntuví va'á iña í ne, ka'án u ni Uvā kó nī ánje ñā tsí ña sá'á ne, ntáduku ntée ña ko. ⁶ ;Te ĩnin é kĭnin

ne, kinin é kākā'an Espíritū san ni ña ntákuinti'xe i san! Kuān koo ka'an.

Tú'un ñña úkun ñnú Filadefia

⁷ Kadan vá'an tutú ñña ña nuu nta'a i ūkún ñnú Filadefiá ne, ká'an tsí Xu'u e dóo va'á u, Xu'u é kākā'án u é nuu é ntaā í, Xu'u é nī'i nta'a ú ntakāá rei Davii. Te Xū'ú nakaán u ne, nté uun xoxo kuvi nakadi i ne, te Xū'ú nakadi ú ne, nté uun xoxo kuvi nakaán i. Xu'ú ne, kaka'án u ni ō. ⁸ Iní u nte xkóon dēn. Koton, tsi é nakaán u xi'i mí kī'in ne, nté xoxo kuvi nakadi i. Tsí iní u tsí kuān té ña tuvi ntíi o ne, eden ntaan é kākā'án u, ñá ni kākā'an te ña inín ko. ⁹ Koton, tsí Ió ña'a, ña ntántikin tó'ō e ña vá'ā sán ne, ntáka'an ña tsi ña Israeé ña, ntá tsi ña ntáa, tsí vete ña. Koton, tsí vii u é na kūnchíti ña nú dī'in o vata koo é kūtuni ña tsi dóo kakuinimá ko o. ¹⁰ Tsí ña ni kudú'xen ō é kadan ntaan é kākā'án u ne, kūtíi ntíi o. Dukuān ne, nada'án u o tē xee ntúvi é ntō'o ña ntoo dá kanii ñūxiví san, dá kōto nteé u ña ntántoo nú nte'u san. ¹¹ Ña ná'ā ka dá nainú u. Kuenta tsí viin é nī'i o vata koo é xoxo naki'i núu i doméni é nī'i o. ¹² Xoo é kūvi vii i ne, kué'ē u é ki'i ntii ña ví'i Uvā kó ntii dañu ntūvi. Nté uun ito ká ña ntii ña mí tuví ña. Xntéé u kúñu ña diví Uvā kó ni diví ñnú Uvā kó, divi Jerusáleén xee é vē'xí nte e dukún kán. Xntee ú ña dīvi xee ko di. ¹³ Te inin é kīnin ne, kinin é kākā'an Espíritū san ni ña ntákuinti'xe i san! Kuān koo ka'an.

Tú'un ñña úkun ñnú Ladicea

¹⁴ Kadan vá'an tutú ñña ña nuu nta'a i ūkún ñnú Ladiceá ne, ká'an tsí Xu'u é kākā'án u é kuan koo na kōo. Ña te kaēni nta'ví u, tsí da mií é nuu é ntaā i é kākā'án u. Nta'a ko vé'xi un ntíi é ede kú've Xuva kō. ¹⁵ Xu'u kaka'án u ni ō tsí iní u nte xkóon dēn. Nté ña te i'nín ne, nté ña te ví'xin. Díi ka vá'ā

ó tē dí i'nīn né, o tē dí vī'xin. ¹⁶ Dukuān ne, da xé ña te i'nín, ntē ña te ví'xin ne, kakunte'xé ko o ne, ncho nantu'xen ú o. ¹⁷ Kaka'an tsi dóo kuikān, e dóo iō íña o, tsí ña tuvi nee é kātaan nuú o. Ntá tsi ña kakutuni o te dóo nta'vín den, tsí ña te neé nuu á'vi o, tsí kanti'u ntuxnúu o ne, kantín di. ¹⁸ Dukuān ne, ta'xi ú itsi nté koo viin: Ki'xin mí tuví u ne, kuiin kaá kuaan va'a é ña te neé kadáka vata koo é kukuikan ntí'xen. Kuiin doo kui'xin é kunūun vata koo é ña kuka'an nuu o é kāntín. Kuiin u'xen cho'ó di é kútsí nuu ntuxnúu o vata koo é na nāxí'í nuu o. ¹⁹ Xoó ña'a, ña é kakuinimá ko ne, kantantaá u ña mí'í é ña vá'ā ó kade ña ne, kaxe'é u é ntō'o ña. Kamán san koon ntiin ná nātivi iní o. ²⁰ Koton tsi i'a ntitsí ntéé u xi'í o, kanake'xēn u. Xoo é kainí i tatsín ko ne, te nākaán ña xi'í ña ne, kuitā ntí'xin u má ví'í ña kán ne, dá kā'xí dadíi ú ni ña. ²¹ Xoo é kūvi víi i ne, kué'e u é kutūvi ña diñi kó vatā o dé u da kuvi idé u ne, ítūví u diñi Uvā ko. ²² ¡Te inin é kīnin ne, kinin é kaka'an Espíritū sán ni ña ntákuinti'xe i san! Kuān koo ka'an —ka'an tátsín san nī ko.

4

E ntánuu iní ña Xuva kō e dukún kán

¹ Kidáa ne, ito ú ne, iní u é kāntíi xi'í e dukún kán. Dīvi tātśín e téku ko dí'na é vata eku trūnpeta éku ne, kaka'an xtúku:

—Kūxeen i'á ne, dá nañē'e ú o nté koo kuvi rkontuvi —ka'an.

² Ura dú'va tsi i nakunúu u nta'a Espiritu Xuva kō ne, náñē'e ña ko uun teu ka'nu é tuví e dukún kan ne, ikān tuví uun ña'a ñatīi, tínti'i ña nú tēu san. ³ Ña tsīkán ne, vatā ó kaxi'í nuu xuu kuii é nanī jaspe kaxi'í nuu ña, ni xūu kue'e e dóo kai'xí di. Ntíkō

diñi nú tēu san kaxi'í nuu rkuá'nti, vatā ó kaxi'í nuu xuu kuuí é nani esmēralda. ⁴ Ntíkō diñi nú tēu san ntoo xtuku ká oko kīmi tēu san ne, oko kīmi ñāta ntántoo ña di. Kui'xīn kue'en dóo é ñū'u ña ne, odo le'e e kúvi kaá kuaán diki ña. ⁵ Nú tēu é uun sán ne, kakii é kaxi'í nuu ne, kakañu'u, kakatsín di. Mí tūví tēu san ne, kai'xi ú'xe ñú'ū naa i é ū'xe espíritu Xuva kō. ⁶ Dīvi tsī nú tēu san dí ne, nuu mínī é kaxi'í ni'ni vata kaa xuxu.

Ntíkō diñi nú tēu san ni mē'ñú i ne, ntāñi kīmi kítī é ntantíto. Ñá te da dīi ntuxnúu ti uve ata tí ni nūu ti. ⁷ Kítī kuvi ūun sán ne, vata kaa ñaña kaa ti. Kítī kuvi ūví san ne, vata kaa duntiki kaa ti. Kítī kuvi ūní san ne, vata ito ña'a ito tī. Kítī kuvi kīmí san ne, vata kaa tadun kítī kantava kaa ti. ⁸ Ngimi kítī sán ne, uve iñu nti'xin ti é un é un ti. Un tsi kokó ta'an ntuxnúu ti un tsi nte má nti'xin ti. Ntē ntúvi ntē níñu e ntáka'an tí dīví Xuva kō:

¡Dīvi ntō é na kuiko ñu'ū ntí nto, Xuvā ntí.

Dīvi ntō é Xuva ntí'xe ntí nto,

ña é kuvi víi da nēé ka nuu i,

ña é tuví kídaa,

ña é tuví vevii,

ña é dā ve vé'xi!,

ka'an ti.

⁹ Vāta da ntáka'an kítī ntantíto san e dóo va'á Xuva kō, e dóo ka'nu ña'a ña, dāntaxe'e ti sintiá'vi nta'a ña é tuví nú tēu san, ña é tuví ntii dañu ntūvi ne, ¹⁰ ñata, ña é oko kīmi ñá'a sán ne, ntánakunchítī ña nú dī'ín ña é tuví nú tēu san é ntānuu iní ña ña é kántíto ntii dañu ntūvi. Tsoo ñá le'e e kúvi kaá kuaan é ñū'u diki ña nú tēu san, ntáka'an ña:

¹¹ Dōo va'á nto, é nakuiko ñu'ū ntí nto,

Xuvā ntí, é kā'án ntí tsi dóo ka'nu nto,

e dóo iō nto é víi ntó da nēé ka nuu i.

Tsí nto'o de kú've ntíí ntíí nto dá nēé ka é iō.

Tsí da ntío nto é kŭv́a'a ne, kŭv́a'a ntíí ntíi,
ka'an ña.

5

Dā nakāa A Le'ntú san tutú é kātínuu

¹ Iní u tsí ña é tuví nú tēú san ne, nta'a kua'a ña ni'i nta'a ña ũun tutú é kātínuu. Tutú san ne, uve na'a ntuví o ata i. Ú'xe sēu úve ata i. ² Iní u uun ánjē, ña dóo ntii iní í san ne, dóo ntii kaka'an ña:

—¿Xoó ntu é vā'á nti'xe i é kuvi nakāa tutú san? ¿Xoó ntu é kuvi nakāa mí uve séú san? —ka'an ña.

³ Nté uun ña'a, ña ntoo e dukún kán ne, nté uun ña'a, ña ntoo ñuxiví a, nté ña'a, ña ntoo doxi'í kán, ña ni kúvi nakāa ñá tutú san, nté ña ni kuvi kiní ña é ũve na'a iní tutú san. ⁴ Xu'ú ne, ēku ntí'xe u, tsí ña ni ní'i xoo e vá'a i é nakāa tutú san, nté ña ni ní'i xoo koto nteé i. ⁵ Kidáā né, uun ña'a ñatā sán kaka'an ñá nī ko:

—Ñá kŭ ékŭn kan. ¡Un kaa Ñaña tatá Judaa, I'xá ika rei Dāvíí san! Dīvi ñā e kúvi idé ña é kuvi nakaā ñá tutú san. Dīvi ñā e kúvi nantíi ntée ña mí ũve u'xe séú san —kuan ō ka'an ñatā san ní ko.

⁶ Kidáā ne, iní u tsi íkan tsí ntitsi uun A Le'ntu mé'ñū nú tēú san, ni ngími kiti ntantító, ni ñatā san. Dító na'a i mí ni'i kui'i A Le'ntú san da é'ni ña'a sán i. Ú'xe ntíki i uve. Ú'xe ntŭxnúu i di. Ntŭxnúu i sán ne, náa i é ũ'xe espíritu Xuva kō e táxnúu ña é kī'in dá kanñi ñuxiví san. ⁷ Ne, kué'ēn A Le'ntú san, kuki'i tutú san é ni'i ntā'a ña tuví nú tēú san nta'a kua'a ña. ⁸ Dā kí'i tutú san ne, ngími kiti ntantító san ni ñatā, ña é oko kīmi ñá'a sán ne, nākani ití ña nuú A Le'ntú san. É un é un ñatā sán ne, ni'i nta'a ña ũun kiñú'u ni ũun ko'o kútū e kúvi kaá kuaan é ñū'u kútū e dóo vá'a ñe'e ú'me ī é kakene vatā ó ntáka'an

ntâ'ví ña ntáduku ntée Xuva kō. ⁹ Ntaíta ña nchu'ún xee é kâka'an:

Ntō'ó ne, dōo va'á nto é kī'i nto tutú san,
é nâkaá nto mí ūve seú san.

Tsi é'ni ña'a san ntó ne,

ēti nto niñi nto é nakuín nto ña'a kuenta iña Xuva
ko,

ña vé'xi da nēé ka tatá i, da nēé ka tú'un ñā, da mí'i
ká ñuu vé'xi ña,

¹⁰ vata koo é kūvi vií ña rei ni dutu iña Xuva ko,

é kadā kú'vē ñá ñuxiví san,

ka'an ña.

¹¹ Kídaā né, īto ú ne, tēkú ko é ña te da díi ánjē ntaíta ña ntíkō diñi teú san ni kīti ntantító san, ni ñatā san. Ñá tē nté kaa nté kaa titín ña. ¹² Un ntii tsī kéne ña, ntáka'an ña:

¡E dōo va'á A Le'ntu é xi'í san é nī'i e dōo kuvi vií,

nī e dōo kukuikā, e dōo ki'in iní í, e dōo ntii iní i,

e dōo kuiko ñu'u o ī, e dōo kada ka'nu o ī,

e dōo nakue'e o sintiá'vi nta'a i!,

ka'an ña.

¹³ Kídaā né, tēkú ko tsí un ntī'i nuū i é ntantító é ntoo e dukún kan, nī nú nte'ú san, nī doxi'í kan, ni ntute ñu'u kân ne, ntáka'an é uun ata tsi tātšin i:

¡Na nākué'e o sintiá'vi nta'a ña tuví nú tēú san, nī A

Le'ntú san;

na kuiko ñu'u o ñā;

na kada ka'nu o ñā;

na kōo ña é vií ñá ntii dañu ntūvi!,

ka'an.

¹⁴ Ngimi kīti ntantító sán ne, ntáka'an ti:

—¡Kuan koo na kōo! —ka'an ti.

Ñatā, ña é oko kimi ñá'a sán ne, nākani iti ña un tsi nte nú'u kân é nuu iní ña ña é kántító ntii dañu ntūvi.

6

É ū'xe séú san

¹ Īní u dá nāntii nteé A Le'ntú san seu é kui ūun é ū'xe séú san. Tēkú ko tsí kaka'an uun kiti kantító sán ne, dītó vata te kākatsin:

—jKixkoton! —ka'an ti.

² Ītó u ne, Īní u uun idú kuī'xin. Ña ntekú ti ne, ni'i nta'a ña ntuvē. Xé'e ña ñā le'e é kuntēkú dikí ñā ne, dā kīi ña é viī ñā du'xēn né, kūvi idé ña ntīi ña nuu i kān.

³ Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui ūví san ne, tēkú ko é kākā'an kiti kantító, kiti kuvi ūví san:

—jKixkoton! —ka'an ti.

⁴ Kidāā né, kīi xtuku idú, kiti kuē'e kue'en. Ña ntekú ti ne, ni'i nta'a ñā kāa kāni. Ní'i ñā e kúvi vii ña é nāki'i ña é vā'á koo kuntōo ña'a san ñuxiví san, vata koo é kā'ní ta'an ña, xe un xé un ña.

⁵ Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui ūnī san ne, tēkú ko tsí kaka'an kiti kantító, kiti kui ūnī san:

—jKixkoton! —ka'an ti.

Ītó u ne, Īní u kīi idú ntee. Ña ntekú ti ne, ni'i nta'a ña xkú've. ⁶ Tēkú ko tatsin é vē'xi mí ntōo ngimi kiti ntantító sán ne, kaka'an:

—Uun xkú've kúdii nuní san ni'i ña xā'ví tsiñu ñā é uun ntūvi. Ūnī xkú've kúdii kiti sévada ní'i ñā xá'vi tsiñu ñā é uun ntūvi di, ntá tsi ña ku natīvin aseté ni ntūte vinú san —ka'an.

⁷ Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui kīmí san ne, tēkú ko tsí kaka'an kiti kantító é kui kīmí san:

—jKixkoton! —ka'an ti.

⁸ Ītó u ne, Īní u kīi idú kuāan. Ña ntekú ti ne, Doxi'í nani ñā. Áta ña vē'xí uun ña'a, ña é nanī Dô'vi. Nī'i ña é kūvi vii ña ni dāva ña'a ñuxiví san é kuví ña mé'ñu du'xēn sán ne, ō kuví ña doko, ō kuví ña kui'í san ne, o kuví ña é kiti diín san ka'ní ti ña.

⁹ Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui ū'ún san ne, ĩní u má nāa kan nima ñá'a, ña e é'ni ña'a san kuenta iña tú'un Xuva kō, tsí ña ni u'ví ña é ká'an ñá iña Xuva ko. ¹⁰ Nñi kue'én ini ña ntáka'an ña:

—Xuvā ntí, ka'nu kue'en nto. Ntō'o é sāntu ntí'xe nto. Ntō'ó ne, un ntí'í é kākā'an nto é nuu é ntaā i. ¿Nēe ntúvi ntu kada kú'vē nto iña ña ntántoo ñuxiví san é ntānáa nto ni ñā'a, ña é'ní ntí? —ka'an ña.

¹¹ Kidáā ne, dá un dá un ña ni'í ña doo kui'xin é kū'un ña. Kaka'an ñá ni ñā é diin diín tsi kuntōo ká ña, da nté xee tá'an é kūví ntí'í ta'an ña é dadñi ntáde tsiñu ña iña Xuva ko.

¹² Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui ĩñú san ne, ĩtó u ne, kutūní ko é un va'a vá'a tsi taan ne, kuntee kué'én ngantií san, é vata kaa doo ntee é xkū'ún ña'a dá ntoo ña dontíni. Xóo sán ne, kukué'e kue'en váta ito nñi. ¹³ Xntívi é ūve e dukún kán ne, nakó'xo nté ñuxiví a, vatā ó kanako'xo kití tun igu uté san da dóo kainu tatsin ka'ni. ¹⁴ Ntoko ñu'u mií e dukún kan, vatā ó kakuvi vikó san dá kántava. Un ntí'í ntí'í xuku ni ūn ntí'í ntí'í ñu'u é ntoo nú ntute ñu'u kán ne, nakuntoó xio. ¹⁵ Kidáā ne, naku'un xū'u ntí'í ntí'í rei, ñá ntoo ñuxiví a, nī ña na'nu ña'a sán, nī tó'ō sntadún san, nī ña kuiká san, nī ña e dóo ntii ĩní í, nī ña ntáde tsiñu, nī tó'o ñā ne, ñú'u xu'ū ñá mâví ni nē'u xuu. ¹⁶ Ká'an ña ni xūku sán ni xūú san:

—¡Na tāni mí ñu'u ntí. Na tāví ntí vata koo é ña kiní ña tuví nú tēú san ntí, tsí un vá'a tsi kakudiin A Le'ntú san nī ntí! ¹⁷ Tsí e xee ntúvi ka'nu é tā'xi ña é ntō'o ko ne, ¿xoó ntu kutíi i? —ka'an ña.

7

Tatá ña Israee, ñá uve nā'a seu Xúva kō

¹ Kidáā né, ĩní u kimi ánjē, ña ntāñi ngimí o diñi ñuxiví san. Ntaédí nuu ña mí kaki'xi ngimí tatsín

san vata koo é ña kunú ka tatsín san ñuxiví a, nté nú ntute ñu'u kân, nté da mí'i ka má utun. ² Kidáá né, íní u tuku ánjē, ña vé'xī nte mí kene ngántíi san, ni'i nta'a ña sēu Xúva kō, ña é kántító nti'xe. Un ntii tsī kéne ña, kaka'an ñá nī ngimi ánje, ña nguii san, ña é xe'é Xuva ko Itsi é nativī ñá ñuxiví san ni ntute ñu'ū san:

³ —¡Kuntētu ká nto! ¡Ñá kū dí nativī ntó ñuxiví san, nté ntute ñu'ū san, nté utun san dá nte kuvi xntēé nti seu Xúva kō xteén ña'a, ña e ntáde tsiñu iña ña! —ka'an ña.

⁴ Tékú ko nté kaa ña'a uve na'a ña seú san, tsí uun sientu uvi díko kīmi míil ña'a tatá ña Israeé san. ⁵ Uxuvi míil ña'a tatá Judaá san uve na'a ña seú san, uxuvi míil ña'a tatá Rubeén san, uxuvi míil ña'a tatá Gaá san, ⁶ uxuvi míil ña'a tatá Aseé san, uxuvi míil ña'a tatá Neftalií san, uxuvi míil ña'a tatá Manaseé san, ⁷ uxuvi míil ña'a tatá Simiuún san, uxuvi míil ña'a tatá Levií san, uxuvi míil ña'a tatá Isacaá san, ⁸ uxuvi míil ña'a tatá Zabuluún san, uxuvi míil ña'a tatá Joseé san, uxuvi míil ña'a tatá Benjamiín san. Kuan ō ñá uve na'a ña seú san.

Ñá te da dī ña'a, ña ñu'u doo kui'xin

⁹ Kidáá né, íto ú, íní u ña te da dí ña'a, ña ntâñi nú tēu san ni nūu A Le'ntú san. Ntē ña kuvi ká'vi o ñā e dóo titín ña, ña é vē'xí da mí'i ká ñuu dá kanīi ñūxivi. Ntáduku ntée ña da nēé ka tatá ña; da nēé ka tú'ūn ntáka'an ñá di. Doo kui'xín ñu'u ña ne; odo nta'a ña ntā'a ñuu. ¹⁰ Un ntii tsi ntáka'an ña:

Da mii tsi Xuva kō, ña tuví nú tēu san,
nī A Le'ntú san, ña é kuvi nakáku kō,
ka'an ñá'a san. ¹¹ Un ntíí ntīí ánjē san ntāñī ña ntíkō diñi nú tēu san, ni ñatā sán, nī ngimi kīti ntantító

san. Nákuntoo tixi ñā nú tēu san ne, nánū'u ñá iní ña Xuva kō, ¹² ntáka'an ña:
 ¡Kuan koo na kōo! Na kada ka'nu o Xuva kō,
 tsi dóo kaxi'í nuu ka'nu ña, dōó ki'in iní ña.
 Na nākué'e o sintiá'vi nta'a ña ne,
 na kuiko ñu'u o ñā dī,
 tsi dóo iō ña é vii ña; dōó ntii iní ña.
 Kuan koo na kā'an o íña Xuva ko ntii dañu ntúvi.
 Kuan koo na kōo,
 ka'an ánjē san.

¹³ Kidáā ne, kaka'an úun ña'a ñatā san ní ko:

—¿Nēe ñá'a ntu ña sá'á, ña ñu'u doo kui'xín san?
 ¿Mí'í ntu vē'xi ña? —ka'an ña.

¹⁴ Kidáā ne, kaka'án u ni ñā:

—Ntō'o é ini nto —ka'án u.

Kidáā ne, kaka'an ñá nī kó:

—Ña sá'á ne, dīvi ñā é vē'xi ña mi dóo ntánto'o ña'a. É ntukui'xín kue'en dóo ña, tsí ñiñi Á Le'ntú san nákte ña. ¹⁵ Dukuān e ntáñi ñá nú tēu Xúva kō, e ntáxntii ña ñā nte ntúvi ntē níñu ini ukún ña kán. Xuva kō, ña tuvi nú tēu san, kunuu mé'ñu kunuu dava ña ña. ¹⁶ Ña kákīn ká ña, ntē ñá itsí ka ñá ntute. Ña kókō ká ña ka'ni ngántií san, tsí kuntoo ña mi é vētí san ve. ¹⁷ Tsí A Le'ntu é tuví nú tēu kán ne, kuenta vii ña vata kaa uun paxtu, é kī'in ní'i A Le'ntú san ña mí kakii ntute kuíi é nī'i ñá ntuvi íña ñá ne, mii Xuva ko nañsi ñá un ntí'i ntute nūú ña —ka'an ña.

8

Seu e kúvi ū'xe ni ko'o kútū e kúvi kaá kuaan

¹ Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kúvi ū'xé san ne, xío kadin kue'en tsi e dukún kan te dāva ura. ² Kidáā ne, iní u u'xe ánjē ntáñi ñá nuu Xuva ko. Odo ña kui kui uun ña trunpeta. ³ Kidáā ne,

xéē ká uun ká xtuku ánjē, ní'i nta'a ñā ko'o kútū e kúvi kaá kuaán san ne, kántĩtsí ña nú nāa kan. Dōo kue'e kútu ni'i ña é nāḍaká ta'an ña ni tū'un e ntáka'an ntâ'ví ña'a, ña ntánuu iní i Xuva kō, é kuē'é ña nú nāa e kúvi kaá kuaan é tuví nú tēu san. ⁴ Kúxēe u'me kútū san é ni'i ntā'a ánjē sán ne, xée mí tuví Xuva ko dadɪ ni tū'un e ntáka'an ntâ'ví ña e ntáka'an ni Xuva ko. ⁵ Kidáā né, kī'i ánjē san ko'o kútū sán ne, dā tsú'un tsitu ña ngiñū'u é kai'xi nú nāá san ne, da nakuíta nuu ña ñuxiví a. Dōo dito káñu'ú ne, xī'í nuu ne, táān di.

Trunpeta é ū'xé san

⁶ Kidáā ne, ánjē, ña é ū'xe ñá'a, ñá odo trūnpeta san ne, ío tu've ña é nakuēku ña.

⁷ Ánjē, ña é kúvi ūun sán ne, nakuéku ña trunpeta ña. Ura tsí i kán davi xuú ni ñū'u é kādaka níñi ñúxiví kán. Uun ta'vi í é kúvi ūni ta'vi ñúxiví san ne, í'xi ntí'i. Uun ta'vi í é kúvi ūni ta'vi utún san ne, í'xī ntí' un tsi nté ku'u xí'í san.

⁸ Ánjē, ña é kúvi ūví san ne, nakuéku ña trūnpeta ñá di. Kidáā ne, uun nuu i é vāta kaa xuku ka'nu é kai'xi kaá ne, un ntii tsí ko'xó nuu nú ntute ñū'u kán. Uun ta'vi í é kúvi ūni ta'vi ntute ñú'u sán ne, ntūvi níñi. ⁹ Uun ta'vi í é kúvi ūni ta'vi kiti ñú'u nú ntute ñū'u kán ne, xí'í ntí'i ti ne, í'xi uun tā'vi i é kúvi ūni ta'vi tún ntōó san di.

¹⁰ Ánjē, ña é kúvi ūní san ne, nakuéku ña trūnpeta ña. Kidáā ne, uun xntiví ka'nu sán ne, kó'xō é vē'xí nte e dukún kán. Kai'xí vatā ó kai'xí chú'ún san. Kó'xō nuu uun ta'vi i é kúvi ūni ta'vi ntute ká'nu sán ní mí kae'nu ntute san. ¹¹ Xntiví san ne, Rkavé nanī. Uun ta'vi í é kúvi ūni ta'vi ntute sán ne, kúrkavē kue'en. Ná te nté kaa ña'a xi'i ña e xí'í ña ntute é kadāká rkavé san.

¹² Ánjē, ña é kuvi kāmí san ne, nakuéku ña trūnpeta ñá ne, uun ta'vi ī é kuvi ūni ta'vi ngántí san ni uun tā'vi i é kuvi ūni ta'vi xoó san nī xntívi san ne, ni'i kuí'i. Uun ta'vi ī kúnee é un é un nuu i ne, uun ta'vi ī é kuvi ūni ta'vi ntuví san ne, ñá ni xī'í nuu ká ngántí san. Niñú san ne, kuan tsi ō kúvi: ñá ni xī'í nuu ká xoó san nī xntívi san di.

¹³ Kidáā né, da nī kaito ú ne, tēkú ko kaiko uun tadun mé'ñū e dukún kán ne dá un ntii tsi kāka'an:

—¡Ai! ¡Ña ntá'ví ntu ña'a, ña ntántoo ñuxiví san, te kuēku xtuku trunpeta ña é ūní ka ánje, ña nguī san! —ka'an ti.

9

¹ Ánjē, ña é kuvi ū'ún san ne, nakuéku ña trūnpeta ña. Kidáā né, īnī u uun xntívi é kō'xó nte e dukún kán un tsi nte nú ñu'u kán. Xntívi san ne, ni'i ntakáá xi'i tótsín san. ² Nākaán ña xi'i tótsín san ne, un vá'a tsi kéne u'me xi'í san, vatā ó kakene u'me ini úrnu ká'nu kue'en. Kūneé ngántí san ni kanī e dukún kan ū'me tótsín san. ³ Mé'ñū u'mé san ne, vé'xī skunti é kaka ti kanī ñūxiví a. Ní'i tī é kué'é ti vatā ó de tdu'me, kiti ió ñu'u a. ⁴ Ká'an ña ni tī é ña ku nantí'i ti ite é kae'nu ñu'u a, nté kū'u kuii, nté ūtun di. Da mii tsi ñā'a san kué'e ti ña, tē ña te uve ná'a xteén ña seu Xúva kō. ⁵ Ní'i tī é nanto'o ti ña te ū'un xoo, ntá tsi ña kuvi ka'ní kue'en tī ña. Mí kaxé'e ti ne, kaexnúu vatā ó kaexnúu da kaxé'e tdu'mé san.

⁶ Ntuvi tsikán ne, un vá'a tsi nantuku ñā'a san nté koo kuví ña, ntá tsi ña ní'i ña nté koo. Kuān te un vá'a tsi ntio ña é kuvī ñá ne, ñá nī'i ñá doxi'í san.

⁷ Skuntí san ne, vata ntáa idú kiti tu've i é kī'in ti mé'ñū du'xēn ntáa ti. Díki tī ne, odo é vata ntáa

le'e e kúvi kaá kuaan ntáa. Núu tī ne, vata ito nuu ña'a ito. ⁸ Idi ti ne, vatā ó nani idi ñadī'i. Nū'ú ti ne, vata ntáa nu'u ñaña ntáa. ⁹ Uve ata ti tdi'xi e nté kaa te káa kúvi. Dā ntáva ti ne, kakañu'u vata te ntaíta nti'xin ña te da díi kareta e ntáñu'u idú, kiti ntaínu mé'ñu du'xēn san. ¹⁰ Dú'me tī ne, vata ntáa du'me tdú'me ntáa ne, ini xe'e tí di. Dú'me tī san ntée é ntuku kui'i tí ña'a san ú'un xoo. ¹¹ Tō'ó ti ne, divī ánjē, ña e ntée nta'a i totsín san. Abaduun nani é tū'un hébreú ne, Apoliuun nani é tū'ún griegú ne, kani tú'un “é nantī'i kue'en”.

¹² É ita nti'xin é kuvi ūun dóxō. Úvī ká kakunaá ve.

¹³ Kidáā ne, ánjē, ña é kuvi iñú san ne, nakuéku ña trūnpeta ña. Tēkú ko uun tatsin í e kíi mé'ñū ngimi ntíki san é ōdo nú nāa e kúvi kaá kuaan é ntitsí nuu Xuva ko. ¹⁴ Kídaā ne, kaka'an tátsín san nī ánjē, ña é kui iñu, ña é ni'i nta'a trunpeta:

—Nantuten ngimi ánjē, ña é uve tīn mí kainu ntute ka'nu é nani Eūfrate —ka'an.

¹⁵ Kidáā né, nāntuté ña ngimi ánjē san é ka'nī ñá uun ta'vi i é kuvi ūni ta'vi ña'á san, tsi é ntoo tú'vē ñá tē xee úra i, ni ntūví, ni xōó, ni kuīa. ¹⁶ Kūtuní ko nté kaa sntadun, ña ntántodó idú ne, uvī sientu míñuu ña.

¹⁷ Xée nūú ko idú san nī ña ntántodó ti. Sntadún san ne, ntánti'u núu kúñu ñā káa é kaito kuē'é, nī é kuíi, nī é kuāán di. Díki idū ñá ne, vata ntáa díki ñaña ntáa ne, kakii ñu'u xú'u ti. Ú'me ni dū'xé ñu'u di. ¹⁸ Xí'i uun tā'vi i é kuvi ūni ta'vi ña'á san ntuni núu tsi i: ñu'ú san ni ū'mé san ni dū'xé ñu'ú san e kíi xu'u ti. ¹⁹ Tsí idú san ne, ió ntii tī é kuvi ka'ní ti ña'a é xū'u xtí ni dū'me ti. Tsí du'me tí ne, vata kaa díki kóo ne, divī é kantuku kui'i tí ña'a san.

20 Ntá tsi ña nguī san, ña é ña ni duku ntée tsikán ne, ñá ni natīvi iní ña kuétsi ñā é ntē ña ni xtuví mii ñā é nuu iní ña é ña vá'ā san ni sántu ñā e kúvi kaá kuaán, nī káa kuī'xín, nī káa kuē'é, ni xūú, ni ūtun di, é ntē ña kaíto, ntē ña katéku i, ntē ña kui kaká di.
 21 Ntē ña ni nátīvi iní ña é kuān tsi o ntaé'ní ña ña'a, e ntáde ña dotatan, e ntáde ña é kini kaa ni ñadī'i, e ntadú'u ña di.

10

Ánje ni tūtu lu'nti é kātīnuú san

1 Kidáā ne, iní tuku ú uun ánjē, ña dóo ntii inī í ne, vé'xi ñā e dukún kán. Nuú ta'án ña viko; ntee rkuá'nti dikī ña. Núu ñā ne, kaxi'í nuu vatā ó kaxi'í nuu ngántií san. Dī'ín ña ne, vata kaa ntu'u é kai'xi kaa. 2 Ni'í nta'a ña ūun tutu lu'nti é kaa ntāa. Dī'ín kua'a ña xtúvi ña nú ntute ñu'u kán né, dī'ín datsin ña ne, ñu'u san xtúvi ña. 3 Un ntii tsi káchu'u ña, vatā ó de ñañā dá kanakiti tī. Dā kúvi kachu'u ñā ne, kátsin u'xé ito. 4 Dā kúvi katsin é u'xé ito sán ne, ncho xnteé na'a u é kākā'an, ntá tsi dá iō tu've u é ka'u ú ne, tēkú ko uun tatsin e dukún kán, kaka'an:

—Xnuun xū'un e téku o e kátsin u'xé ito. ¡Ñā kū dí xnteen na'an! —ka'an.

5 Kidáā ne, ánjē san, ña ntitsi nú ntute ñu'ū sán ni ñu'u a dí ne, nátā'an ntée ña nta'a kuā'a ña e dukún kán. 6 Natékū ñá Xuva kō, ña kantíto ntii dañu ntūvi, ña de vá'a e dukún kan ni ñūxiví ni ntute ñu'u ni ūn ntíí ntíí nee iñá katuví, kaka'an ña tsí ña kukuí ka. 7 Kaka'an ña tsí ntuví dá nakuēku ánjē, ña é kui ū'xé san, trunpeta ñá ne, kuntaa núu i é mii tsi Xuva ko īni ñá, vata ō ka'an ñá nī ña dé tsiñu iñā ña, ña ntáka'an tú'un ñā.

8 Kidáā ne, tátsin e tékū ko dí'na ne, kaka'an xtúku nī ko nte e dukún kán:

—Kuē'én, kūki'ín tutu é ni'i nta'ā ánjē sán, ðivī é nakāa ñá'a, ña ntitsí nú ntute ñu'u kan ni ñū'u a —ka'an.

⁹ Dukuān ne, ñé'ē u mí tuvi ánjē sán ne, íkān ú tutú san. Kaka'an ñá nī kó:

—Ki'in ne, dá kā'xin. Tē é'xin ne, vídin vata ē'xí ntúdin kītume, ntá tsi kuia nūu í'xí o kān —ka'an ña.

¹⁰ Kídaā né, kī'i ú tutú san é ni'i nta'ā ánjē sán ne, ē'xí u. Kuan ē'xi ntí'xe vata ē'xi ntúdin, ntá tsi dā kúvi é'xi ú ne, kuia nūu í'xi ko. ¹¹ Kaka'an ñá nī kó:

—Da miī é kā'an ntódon kán ni ūn ntíí ntíí ña'a, ña ntoo dā mí'í ká ñuú, nī ña ntáka'an dá nēé ka tú'un, ni rēi ñá ði —ka'an ña.

11

Ña é ūvi ña'a, ña é kā'an ntódo tú'un Xuva kō

¹ Kidáā né, tā'xi ña kó uun ntoo kani, vata kaa utun é kī'i kú've núu ō káa ne, kaka'an ñá nī kó:

—Nākuntítsin, kī'in kú'ven úkun Xuva ko nī nú nāa ñá ne, ka'vin nté kaa ña'a ntánuu iní ña Xuva kō má ūkún san. ² Ntá tsi ña ki'in kú'ven kura ukún san, tsi xe'é ña sá'a é kúvi iña ña'a, ña é ña ini xoo é Xuva kō ne, kaka nuu ña ñuú Xuva ko te ūvi díko uvi xoo. ³ Xu'ú ne, taxnūu ú uvi ña'a, ña é kā'an ntódo tú'un kó ne, ku'un ña du'nu kúxta úun míl uvi sientu uni díko ntūvi —ka'an ña.

⁴ Ña é uvi ña'á san ne, vata ntáa uvi útun olívu ntáa ña. Vata ntáa tun tsumē é ūvi san e ntáñi núu To'o ñuxiví san ntáa ña. ⁵ Tē xoó ncho ntukú kui'í í ña ne, kene ñu'u xu'u ña ne, koko kue'en. Kuān koo nto'o ña ntaínchu'vi ña. ⁶ Ña uvi ña'á san ne, ío ntii ñá é nakādi ñá é dukún kān vata koo é ña kīn dávi ða ñi ntáka'an ntódo ña tú'un Xuva kō. Ío ntii ñá é kúvi víí ña é ntūvi niñi ntuté san ne, kúvi víí ña é

nantō'o ña ña'a, ña ntoo ñuxiví san, é tñn ña da nēé ka kui'i vata koo é ntio ña.

⁷ Ntá tsi dā ita ntí'xin ka'an ntí'i ña tú'un Xuva kō né, kēne uun kití xu'u totsín san é vii tí ni ña du'xēn. Kuvi vii tí ka'ní tí ña. ⁸ Kidáā né, kuntōo mé'ñū kúñu ñā itsi mé'ñū ñuú ka'nu san mi náxnteē ñá Tó'o kō ntíkā krusí san. Ñuú sá'á ne, vata kaa ñuú Sodomá ni ñuú Egítō kaa. ⁹ Úni ntūvi nte dáva ne, koto ña'a san kúñu ñā, ña vé'xi da mí'i ká ñuú, da nēé ka tatá ña, é da nēé ka tú'ūn ntáka'an ñá di ne, ñá kué'le ña itsi é kuntū'xi vá'a ña. ¹⁰ Ña ntántoo ñuxiví san ne, ñá tē nté kaa diní ña tsí xi'í ña uvi ña'á san. Vií ña viko ne, kué'le ñā doméni tá'an ña, tsí ña uvi ña'a, ña é ka'an ntódo tú'un Xuva kō né, dōó nantō'o ñá ña ntántoo ñuxiví sa.

¹¹ Ntá tsi da kúvi uni ntúvi ntē dáva ne, nantóto xtuku Xuva ko ntuvi ñá'a san ne, nākuiñi ña. Un vá'a tsi ū'ví un ntí'ntí ña'a san dá ini ña ña. ¹² Kidáā né, tekú ña uvi ña'á san e dōo ntii kaka'an tátsin é vē'xi e dukún kan ni ñā:

—Ki'xi nto i'a —ka'an tátsín san.

Dukuān ntaíni ña ntaínchu'vi ñá san ne, kúntāa ña e dukún kan mē'ñú vikó san. ¹³ Ura í tsikán ne, un vá'a tsi taan. Kó'xo uun ta'vi ī é kuvi ū'xi tá'vi ñuú san. Ú'xē míil ñā'a xi'i ñá da ita ntí'xin kúvi taan. Ña'a, ña ntántoo ká san ne, ñá te nté kaa u'ví ña. Da kidáā nanu'u ñá ini ña e dōo ka'nu Xuva kō, ña tuyí e dukún kán.

¹⁴ É ita ntí'xin é kuvi ūvi dóxō sán ne, e dóko sā xee é kuvi ūní san ve.

Trunpeta é kuvi ū'xé san

¹⁵ Kidáā ne, ánjē, ña é kuvi ū'xé san ne, nakuēku ña trunpeta ña. Dîto tsí un ntii tsí ntáka'an tátsín e dukún kán:

Un ntí'ntí ñuú ñuxiví san ne,

kaduku ntée Xuva kō é kadā kú'vē ña,
 ntuvi ñá Cristu, ña e táxnūu ña.
 Ntii dañu ntūvi é kadā kú'vē ña,
 ka'an. ¹⁶ Kidáā né, ñatā, ña é oko kimi ñá'a, ña
 ntántoo nú tēu núu Xuva kó san ne, un tsi nákunchiti
 ntaā ñá nuu Xuva ko é nuu iní ña ña, ¹⁷ ntáka'an ña:
 Nata'xi ntí sintiá'vi nta'a nto,
 Xuvā ntí, ña e dóo ka'nu.
 Divi ntō é tuví nto vevíí ne,
 ñivi ntō kidaā dí ne,
 kuan tsi koo kutuví ntó ntii dañu ntūvi.
 Nata'xi ntí sintiá'vi nta'a nto,
 tsí e ní'i nto e dóo iō nto é vii ntó ne,
 e éni ntu'u nto kadē kú'vē ntó ve.
¹⁸ É kūdiin ña ntántoo un ntíí ntíí ñuú san,
 ntá tsi é xee ntúvi é kuē'é nto ña é ntō'o ña ve.
 E xée ntūvi é kadā kú'vē nto iña ñá ntíxí san ne,
 kué'e nto ñá é vā'á, ña dé tsiñu iña nto,
 ña é ka'an ntódo tú'un nto, nī ña é ká'an náa nto.
 Kué'e ntō é vā'á iña ña'a, ña e ntaíko ñu'u nto,
 un ntíí ntíí ñá, te kuetsi, te na'nu ña.
 E xée ntūvi é nantō'o nto ña'a, ña ntánatívi ñuxiví
 san,
 ka'an ña.

¹⁹ Kidáā né, nākaán xi'i úkun Xuva kō é tuví e
 dukún kán ne, iní i kán ne, dító tuví etun mí ñu'u
 vá'a lei Xúva kō. Kidáā né, dóo kaxí'í nuu. Dóo
 kakatsín di. Dōo dító tatsín san. Dōo katáan di. Un
 vá'a tsi kakíin davi xuú di.

12

Uun ñadí'í, ni kítí ña vá'a, kítí u'xe díki i

¹ Kidáā né, kī dító uun e dóo ka'nu e dukún kán.
 Ikán ntitsí uun ñadí'í, nuu tá'an ña ngántíí ne, xóo
 sán ne, ntekú nti'i dí'in ña ne, le'e é kuvá'a é úxuví

xntívi ntekú díki ña. ² Ñu'u i'xá ña ne, kakachu'u ntáa ña é kaexnúu í'xi ña, tsi dokó sa káku i'xá ña. ³ Kidáa né, kīi ká xtuku uun nuu i e dukún kán. Iní u é ntítsí uun kiti ña vá'ā, teku kué'e ti, é ūve u'xe díki ti ni ū'xi ntíki ti. Kuān o ntántídó le'e san xé un xé un díki ti. ⁴ Dú'me xtī dita núu ti uun ta'vi ī é kuvi ūni ta'ví xntíví san ne, nákw'xó nuu ti nte ñuxiví a. Kidáa ne, íntítsí kiti ña vá'ā san nuu ñadí'í, ña dokó sa káku i'xá i. Ntítsí nteē ti i é ká'xi tí i te káku. ⁵ I'xa é nakáku ña ne, i'xa tii é kadā kú'vé un ntíí ntíí ñuu, é kuni'í nta'a tātun i e kúvi káa. Ntá tsi Xuva kō ne, nakí'í ña i'xá san é kūtuví ni ñā nú tēu ña. ⁶ Ñadí'í san ne, īnu ña, kue'en ñá ñuu itsi mí xtúvi tū'vé Xuva kō mí kutuví ñá, mí kuēnta víi ña ña uun míil ūví sientu uni díko ntuvi.

⁷ Kidáa ne, kúvi du'xēn e dukún kán. Ánje ña odo nūu, ñá nani Mígee, dívi ña ni un ntí'í ánje ñā ne, nāā ñá ni kiti ña vá'ā san. Kiti ña vá'ā sán ni un ntí'í ánje tī ne, un vá'a tsi náa ti ni ñā, ⁸ ntá tsi ña ni kuvi víi ti. Ná ni nī'í mí kuntōo ká ti nī ánje tī e dukún kán. ⁹ Dukuān ne, nákw'xó ña kiti ña vá'ā san, kiti itúvi nte ntúvi dí'na, kiti é nanī diablu, tó'ō e ña vá'ā san. Dívi tī é Satanaa nāni ti di, kiti kaeni nta'ví ña'a dá kaní ñūxiví san. Nákw'xó ña ti ni un ntí'í ánje ti ūun tsi nte ñūxiví a.

¹⁰ Tékú ko tsí un ntii tsi kākā'an tátsín san nte e dukún kán:

E xée ntūvi é nakākú Xuva ko ko vē.

E xée ña e dóo ntii iní ña é kadā kú'vé ña.

Cristu, ña táxnūu ña ne, kodo núu ña é un ntí'í vē.

Tsi é nakó'xo nteē ñá kiti katsi'í kuétsi ta'an ko nta'a Xuva ko ntē ntúvi ntē níñu.

¹¹ Kūvi idé ta'an ko sán nī e ña vá'ā san

kuenta iña níñi é etí A Le'ntú san,

ni kuēnta iña tú'ūn é nuu é ntaā i e ntáka'an ñá,

tsi ña ni de víni ña ntuvi iña ña,

kuān te na kuví ña.

¹² Kuntōo díni ntó ve, e dukún kan,

ni un ntíí ña ntántoo ikān.

Ntá tsi ña ntu ntá'vi ide nto,

ña ntántoo ñuxiví san nī nú ntute ñu'u kān,

tsí e ntíí tó'ō e ña vá'ā san mí ntoo nto ve.

Un vá'a tsi kakudiin,

tsí ini tsí ña na'á ka kutuvi,

ka'an tátsín san.

¹³ Dā ini kiti ña vá'ā san tsí nakó'xo ña ti ñuxiví a ne, íntíkin tí ñadī'í, ña nakāku i'xa tíi san. ¹⁴ Ntá tsi ñadī'í san ne, ni'í ña uvi nti'xin tádun ka'nú san

é ntāva ña, kí'in ña ñuu itsí kān, mi dóo ikā mí tuví kiti ña vá'ā san. Ikān ne, ní'í ña é kā'xi ña uni kuia

nte dáva. ¹⁵ Kiti ña vá'ā sán ne, tává ti ntute xu'u ti é vata kaa ntute ka'nu kaa vata koo é kí'in ni'í ntuté

san ñadī'í san. ¹⁶ Ntá tsi xntíi ñū'ú san ñadī'í san, e nántika ñú'u sán ne, ikan kūntíi ntute ka'nu san

e táva kiti ña vá'ā san xu'u ti. ¹⁷ Dukuān né, kūdiin kué'en kiti ña vá'ā sán ni ñadī'í san. Ntaka ti ikān

ne, dá kué'en ti é vii tí du'xen ni i'xā ña, ña nguii san, ña ntáde ntaa é kāka'an Xúva kō, ña ntántíkin

Jésuu.

13

Úvi kiti dóo donchu'vi ntáa

¹ Ntítsí u ní ñuti diñi ntute ñú'u san, íní u kéne ntita úun kiti e dóo donchu'ví kaa mé'ñu ntute ñu'u

kān, kiti uve u'xe díki í ni ū'xi ntáki í. Kántídó le'e é un é un ntáki ti. Uve na'a díki ti e dóo kinī ó kaka'an

kuénta iña Xuva ko. ² Kiti dóo donchu'ví kaa, kiti é íní u sán ne, vata kaa ñaña tekú kaa ti. Ntá tsi dí'in

tí ne, vata ntáa dí'in oso ntáa ne, xu'u ti ne, vata kaa xu'u ñaña kaa. Kiti ña vá'ā sán ne, xé'e ti ntii

tí é ntéé kimi tí. Xé'e ti tēu ti mí tuví ti é vii tí tsiñu ka'nu. ³ Kiti dóo donchu'ví kaa sán ne, vata tē ni'í

ku'i'í kue'en úun díki tí, ntá tsi é ntuvá'a. Un ntíí ntíí ña'a, ña ntántoo ñuxiví san ne, ntántíkin ñá tí, tsí koo da kúdu'va ña é ntuvá'a díki tí. ⁴ Ntánuu iní ña'a san kiti ña vá'ā san, tsí xe'é tí ntii tí kītí dóo donchu'ví kaa san vata koo é kuvi kada kú'vē tí. Ntánuu iní ña'a san kiti dóo donchu'ví kaa san ne, ntáka'an ña:

—¿Xoó ntu é vata kaa kiti dóo donchu'ví kaa san? ¿Xoó ntu kuvi vií i é nāá ni tī? —ka'an ña.

⁵ Ní'í tí ítsi e dóo ka'nu vií tí, e dóo kini koo ka'an tí iña Xuva ko. Ní'í tī é kadā kú'vē tí uvi díko uvi xoó ne, ⁶ kuan ō dé tí. Dóo kini ka'an tí iña Xuva ko ni e dukún kán mí tuví ña, nī ña ntántoo ni ña ikān. ⁷ Ní'í tī é vií tí du'xen nī ña ntántíkin Xúva kō né, kúvi idé tí ni ña. Ní'í tī é kadā kú'vē tí iña un ntíí ntíí ña'a, ni ūn ntíí ntíí tātá ña'a, ni ūn ntíí ntíí ñuú, ni ūn ntíí ntíí ña'a, ña ntáka'an dá nēé ka tú'ūn. ⁸ Un ntíí ntíí ña'a, ña ntántoo ñuxiví san ne, ínūu iní ña kiti dóo donchu'ví kaa san, ña é ña ni uvé na'a d'ívi i tutú A Le'ntu é xil'í un tsi nte da iñi ntú'u ñuxiví san, tutú mí uve na'a xoo e ní'í i ntuvi iña i ntii dañu ntúvi.

⁹ Te ínín é kīnin ne, kinin. ¹⁰ Tē xoó ni'í i é kunuu kutū né, kunuu kutu ntí'xe. Tē xoó ni'í i é kúví nuu káa ne, kāá kuví nuu ña. Dukuān né, xo'ō e ntáduku ntée o Xuva kō ne, ka'nu vií ó nima kó ne, kunūu ini ko ñá dī.

¹¹ Kidáā né, íní xtuku u úun kiti e dóo donchu'ví kaa. Kiti sá'á ne, ñu'u san kakéne tí. Uve uvi ntíki tí é vata kaa a le'ntú kaa tí, ntá tsi kaka'an tí vatā ó kaka'an kiti ña vá'ā san. ¹² Ní'í tí ítsi é kadā kú'vē tí naa i kiti kuvi ūun san dá ntoo dadíí tí. Kade tí é un ntíí ntíí ña'a, ña ntántoo dá kaníí ñuxiví san, kunuu iní ña kiti kuvi ūun san. ¹³ Dōo ini tí nté koo vií tí é kōo dá ntákudū'va ña'a san. Un tsi nte kúvi nakīn tí ñu'u é ka'íxi nte e dukún kan nī dukuān ntaito dító ña'a san ñuxiví a. ¹⁴ Kuenta iña i sá'ā é ní'í tí e kúvi idé tí dá kade tí tsiñu kiti kuvi ūun sán ne, kaeni

nta'ví ti ña'a, ña ntántoo ñuxiví sa. Kaka'an tí ni ñā'a san é na ntāvá'a naa ñá santu kíti kuvi ūun, kíti idó nuu káa dīki i, ntá tsi ntuvá'a ti ne, kantító dukuan tī. ¹⁵ Ní'i tī é kūvi kué'e ti ntuvi iña santu e ntúvá'a naa kíti kuvi ūun sán ne, íde tī é kūvi ka'an sántu sán di. Kaka'an tí tsí da xōó ka ña'a, ña é ña kanúu iní i santu, kíti kuvi ūun sán ne, na kuvī ña. ¹⁶ Taxnūu tī é na kūvé na'a seú san nta'a kua'a ña ne, ō xteén ña, un ntíí ntíí ña'a san, te kuetsi te na'nu ña, te kuika ñā, te nta'vī ñā, te íó tó'o ña ne, ō iña mii ña ntáde tsiñu ña. ¹⁷ Nté uun xoxo kuvi díko i, ntē ña kuvi kuiin í, tē ña te ntée na'a seú san kúñu ī. Seú san ne, dīví kíti é kuvi ūun sán, ō numéru dīvī tī.

¹⁸ Sá'ā ne, ntio é koto ntuu ō. Xoo é ki'in inī í ne, na naka'vi ñā numéru kíti kuvi ūun san. Numéru sán ne, kaduku ntée uun dīví ña'a, ña ntoo ñuxiví sa. Te nakua'a ō numéru dīvī ñá ne, íñū sientu uni díko iñu.

14

Nchu'un e íta ña'a, ña uun sientu uvi díko kimi míil ña'a

¹ Kidáā né, iní u ntitsi A Le'ntú san tí'i í xuku Siuún, ni ūun sientu uvi díko kimi míil ña'a, ña é ntée na'a xteen i dīví A Le'ntú san ni dīví Uva ī. Dadíi tsi ntāñi ntíí ntíí ña. ² Kidáā né, tēkú ko é vē'xí nte e dukún kan vatā ó kakañu'u ntúte ka'nu, vatā ó kuvi dá kakē'xén nuu da dóo ntii kakatsin, vatā ó kuvi da dóo titín ña'a ntánakueku ña kiñú'ū. ³ Íta ña uun nchu'ún xee nú tēu Xúva ko, nī ngimi kíti ntantító sán ni ñatā sán di. Nté uun ña'a ña ni kuvi kutú've ña nchu'ún xee san, tsí da mii tsi ñā'a, ña é uun sientu uvi díko kimi míil ña'a, ña é nakáku, ña ñu'u ta'an ñuxiví a, kuvi íta ña. ⁴ Ña sāl'á ne, ña ni íde ña kuetsí ni ñadī'i, tsi ntúntoo ña. Ntántīkin ñá A

Le'ntú san da mí'i ka mí kī'in ña. Nakáku ña mé'ñū ña ntoo ñuxiví sa é kuvi ūun nuu i doméni iña Xuva ko nī A Le'ntú san. ⁵ Nté uun dovete ña ni ká'an ña, é ntē ña tuvi kuétsi ña nūu Xuva ko.

Ánjē, ña uni ñá'a, ña ni'i tú'ūn

⁶ Kidáā né, iní xtuku ú uun ká ánjē, ña kaiko mé'ñū e dukún kán ne, e ní'i ñā tú'ūn e dóo va'á ntii dañu ntūvi é ká'an ntodo ñá nī ña ntoo ñuxiví sa, ña dā mí'i ká ñuu, é da nēé ka tu'ún, da nēé ka tatá ña.

⁷ Un ntii tsī kéne ña, kaka'an ña:

—Kuiko ñu'u nto Xuva kō ne, kada ka'nu nto ña. Tsí e xée ura i é kadā kú'vē ñá kuenta iña ña'á san. Kunuu iní ntó ña di, tsí ñi ñā de vá'a ña e dukún kan ni ñuxiví sa, ni ntute ñu'u kán, ni ūn ntíí ntíí ntute kuíi é kākene ñu'u sán di —ka'an ña.

⁸ Kidáā ne, xéé ánjē, ña é kuvi ūví san, kaka'an ña:

—¡E kó'xō nuu, e kó'xō nuu ñuú ka'nu Babilonia, é ide ki'vi un ntíí ntíí ñuú san ni vīnu i é kīni kaa! —ka'an ánjē san.

⁹ Kídaā ne, xée tūku ánjē, ña é kuvi ūnī san ne, un ntii tsī kéne ña, kaka'an ña:

—Tē xoó ña'a kanuu iní ña kiti san ni sántu tí ne, kaxé'e ña xteén ña o nta'a ña é kuntéé na'a káa tí ne,

¹⁰ kudiin kué'en Xúva ko ni ñā. Ñá ntuntā'ví ini ña ñā nté un síin. Kué'e ña ñā é ntō'o ña é kōko ña ñu'u du'xe san nuu ánje ni nūú A Le'ntú san. ¹¹ Ú'mē é kākene mi ntánto'o ña ne, kuan tsī koo kené ntii dañu ntūvi. Ña'a, ña é kánuu iní i kiti san ni sántu tí, ña é ntēe káa tí xteen í ne, ñá nī'i ña é kū'un kadin ñá ntē ntúvi ntē níñu —ka'an ña.

¹² Dukuān né, ña'a, ña ntáduku ntée Xuva kō san, ña ntáde ntaa é kākā'an ña, ña ntákuinti'xe i Jesuu ne, kantio e dóo ka'xi vii ñá nima ña.

¹³ Kidáā né, tēkú ko é kākā'an tatsín san nī ko nte e dukún kán:

—Xntēén na'an sá'ā: “Nté kui vá'a ña'a, ña xi'i e kuínti'xe ña Xuva kō.” Kuan koo xntēen —ka'an.

—Vá'ā ó —ka'an Espíritū Sántū san—, tsí kuntoo da'na ña; ña káda tsīñu ká ña, tsí ki'in ní'i ña nuu i é vā'á ō dé ña ñuxiví a —ka'an ña.

Ntúvi é nakuitā ñá ña'a san ñuxiví san

¹⁴ Kidáā né, íní u uun viko kui'xin. Nú vīkó san tínti'i uun é vata kaa ñatíi kaa. Ntekú le'e e kúvi kaá kuaan dikí ñá ne, ní'i nta'a ña ūun káa dakua e dóo ntikō. ¹⁵ É tūku ánĵē kí ña ini ukún san ne, un ntii tsi káka'an ñá nī ña tuví nú vīkó san:

—ĵKadan tsiñun ní'in káa dakuá o ve! tsí e xée ntūvi é nakuidon, tsi dóo itsi kití kii ñuxiví san —ka'an ña.

¹⁶ Kidáā ne, ña é tuví nú vīkó san ne, nátāntée ña káa dakuá ña ne, eni ntú'u ña nákuído ña kití itsí san.

¹⁷ Kidáā né, kíi tuku ánĵē ini ukun é tuví e dukún kán, ní'i ña káa dakua e dóo vá'a ntikō. ¹⁸ Kíi xtuku ánĵē nú nāá san. Ánje, ña sá'á ne, nteé nta'a ña ñu'u. Un ntii tsi káka'an ñá nī ánĵē, ña é ní'i káa dakua e dóo ntikō san:

—ĵNatāntéen káa dakuá o! Nakuidon xo'o tinti'ō san, tsi dóo itsí ti —ka'an ña.

¹⁹ Ánje sán ne, nátāntée ña káa dakuá ña ñu'u a ne, kátsin ña xo'o tinti'ó san. Tsū'un ña ti iní tun ntóo Xuva kō é kādin ñá ti. Sá'a káni tú'un é nanto'lo Xuva ko kō. ²⁰ Kití tinti'ó san ne, íxkádin ña tī nte díñi ñuú san ne, nté kaa te niñi dóo kíi tun ntóo san. Ē'nu un tsi da nté xēe nú xo'o xu'u idú san ne, vata kaa ntute ka'nu kaa e xee tá'an nte uni sientu kilumétru é kā'nu.

15

Ú'xē ánĵē, ña é ní'i u'xe núu i é ntō'o ña'a

¹ Īní u e dukún kân uun ká tuku nuu i e dóo ka'nu kue'én ne, un tsi kúdu'va iní ko dá Īní u. Īní u u'xe ánjē, ña é ni'i u'xe núu i e dóo nto'o ña'a san. Ña kóo ká nuu i é nto'o ña'a san te ĩta ntí'xin nuu i sá'ā, tsí ikân xee tá'an mí ntĩ'i é kúdiin Xúva kō.

² Īní u uun ntute ñu'u é vata ito xūxu é kāxi'í ni'ni é kadāka ñú'u. Ntāñí ña'a nú ntute san, ña e kúvi idé ni kīti san ni sántu tí, nī káa ti nī numéru ñivī tí ñi. Odo ñā kiñú'ū é xe'é Xuva ko ñā. ³ ĩta ña nchu'ún vatā o ĩta Muisee, ña dé tsiñu iña Xuva kó ne, vatā ó nchu'ún A Le'ntú san ñi. Sá'ā ntaíta ña:

Dōo ka'nu ne, dōo vá'ā ó un ntĩ'i nuū i é kade nto.

Da ntákudu'va ntí nuu i é kade nto,

Xuvā ntí, ña e dóo iō ntii ī é vīi da nēé ka.

Itsi nto ne, itsi ntaa, itsi é nuu é ntaā i.

Ñivi ntō Rei da mí'ī ká ñuu.

⁴ ¿Vá iō ntú xoo é ña ká'ví i nto, Xuvā ntí?

¿O iō ntú xoo é ña ká'an i e dóo ka'nu nto?

Tsí da mii xntō é vā'á ntí'xe nto.

Xée ña'a da mí'ī ká ñuu é kāda ka'nu ña nto.

Tsi ñito e dóo vá'ā ó kade kú'vē nto,

kuan ō ĩta ña.

⁵ Kidāā né, Īní u é kántii ini ukún Xuva kō e dukún kân mi dóo xii, mí ñū'u vá'a lei ña. ⁶ Ntīi u'xe ánjē san má ūkún kân, ña ni'i u'xe núu i é ntō'o ña'a san.

Ñu'u ña doo ntīi e dóo va'a, é un tsi kai'xi kai'xí sa.

Katīnuu doo e kúvi kaá kuaan xkíntika ña. ⁷ Kidāā

ne, uun kiti é kuvi kīmi kiti ntantíto sán ne, xé'e ña

ūun e'xin e kúvi kaá kuaan dá un dá un ánjē, ña

é ū'xé san. Ñu'u tsitu ē'xin san núu i é ntō'o ña'a

é vē'xí nta'a Xuva kō, ña kantíto ntīi ña'nu ntūvi.

⁸ Ñu'u tsitu ini ukún san u'me é vē'xí nta'a Xuva

kō, ña e dóo ka'nu, ña e dóo ntīi ini i. Nté uun xoxo

kuvi kí'vi i má ūkún kân da nté ntĩ'i é ū'xe núu i e

dóo nto'o ña'a san é ni'i ánjē, ña é ū'xé san.

16

E'xin é ñū'u é ntō'o ña'a san nta'a Xúva kō

¹ Kidāā né, tēkú ko tsi dóo ntii kākā'an tátsín san nte ini ukún kán, kaka'an ni ánĵē, ña u'xe ñá'a san:

—Kue'ēn ntó, kūkáte nto nuu i e dóo nto'o ña ñuxiví san é ñu'u ū'xe é'xin san ñuxiví kán —ka'an tátsín san.

² Kué'ēn ánĵē, ña é kuvi ūun sán ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña ñuxiví kán. Un ntíí ntíí ña'a, ña é ntéé na'a káa kīti san kúñu i nī ña ntánuu iní i santu tí ne, kēne tintu'xe e dóo kini ntáa kúñu ñā ne, un vá'a vá'a tsi exnúu.

³ Ánjē, ña é kui ūví san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú ntute ñu'u kán ne, ntute sán ne, ntūvi niñi váta ito niñi ñá xi'i itō. Xí'í ntíí ntíí kīti ñu'u nto'o iní ntute ñu'u kán.

⁴ Ánjē, ña é kui ūní san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú ntute ka'nu kan nī mí kaē'nu ntute sán ne, ntuvi niñi di. ⁵ Kidāā né, tēkú ko tsi ánĵē, ña nteé nta'a i ntute sán ne, kaka'an ña:

Dōo vá'ā ó kade kú'vē ntó, Xuvā ntí.

Dōo va'á kue'en nto,
nto'o é tuví nto vevíí ne,
tuví nto kídaā di.

⁶ Tsí dīvi ñā éti ña niñi ña'a,
ñā ntáduku ntéé nto,
ni ñā'a, ña é kā'an ntódo tú'un ntō.

Vevíí ne, nakō'o nto ña niñi,
tsí mii ñā ntúku ñā é kuān koo víí nto ni ñā,
ka'an ánĵē san.

⁷ Tēkú xtuku kó uun tatsin é vē'xi nú nāa kan, é kākā'an:

—Kuan koo, Xuvā ntí, ña e dóo ntii iní i, tsi dóo vá'ā ó kadē kú'vē nto é nuu é ntaā i —ka'an.

⁸ Ánjē, ña é kui kīmí san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú ngántíi san ne, ní'i ítsi é kā'mi ntúve i ña'a san. ⁹ Un vá'a tsi í'xi ñá'a san é xe'é ka'ni kuē'en ngántíi san. Ntá tsi ñá ni náti'vi iní ña, ntē ña ni ká'an ña te dóo ka'nu Xuva kō. Ká'an kīni ña iña Xuva ko, tsí ðivi ñā e táxnūu ña é ntō'o ña.

¹⁰ Ánjē, ña é kui ū'ún san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú tēu kiti dóo donchu'ví kaa san ne, kūnee mí kadē kú'vē ti. Ña'a sán ne, un tsi náka'xí ta'an ña nú'u ña e dóo ntánto'o ña. ¹¹ Ntá tsi dā díi díi ka ntáka'an kīni ña iña Xuva ko, ña tuví e dukún kán, tsi dóo ntánto'o ña e ntáte'u ña tintu'xé san. Ntē ña ni natívi iní ña nuu ī e ntáde ña.

¹² Ánjē, ña é kui iñú san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú ntute e dóo ka'nu san é nani Eūfraté ne, ítsi nūu ntute san vata koo é kūvi kuita ntí'xin rei, ña ntáde kú've ñuu é ntoo mí kaínu ngántíi san.

¹³ Kidáā né, iní u tsi kíi uni espíritū é kīni ntáa san xu'u kiti ña vá'ā sán ni xū'u kiti dóo donchu'ví kaa san, ni xū'u ña kaka'an é tū'ún Xuva ko kaka'an ña, ntá tsi ña ntáa. Vata ntáa tsá'vā ntáa espíritū é kīni ntáa e kíi xu'u ña. ¹⁴ Vé'xi ntā'a tó'ō e ña vá'ā sán ne, kade nuu i é kōo da ntákudu'va ña'a san. Kí'īn mí ntoo un ntíi ntíi rei ñuxiví san vata koo é nakūvé ta'an ña é vii ñá du'xen ni Xuva kō, ña é kuvi vii é un ntí'ī. Dóo ka'nu kuvi ntuvi tsikan.

¹⁵ “Koto nto tsí da nēe inī xntó ki'xi ú vata koo ki'xi uun ña du'u. Nté kui vá'a ña'a, ña é ña te ntákidi, ña é iō tu'vé doo i vata koo é ña kuká'an nuu ña é kīnī ña'a san é kuntī ña”, kuan ō ka'an Xúva kō.

¹⁶ Ne, nātaká nuu rei san ñuu é nani Armagēduun é tū'un hébreu.

¹⁷ Ánjē, ña é kui ū'xé san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña mé'ñū tatsín san ne, nte nú tēu ka'nu é tuví ini

ukun e dukún kân ne, un ntii tsi kâka'an úun tatsin é kâka'an:

—¡É kúvi ve! —ka'an.

¹⁸ Kidáa ne, iñi ntú'ú xi'í nuu ne, kâtsín di. Dōo káñu'ú ne, un ntii tsī taán ñuxiví a. Nté uun ito vata táan vata ō kúvi sá'a nte ntúvi é ntoo ña'a ñuxiví a.

¹⁹ Ñuú ka'nu sán ne, ntíka. Uni tá'vī kúvi. Un ntíí ntíí ñuu dá kaniñ ñūxiví sa ne, nūu dí ne, naka'an Xuva ko ñūu ká'nu é nani Babīloniá ne, díi ka kue'e xe'é ña é ntó'o ña; un vá'a tsi kúdiin ña ni ñūú tsikan. ²⁰ Ntoko ñu'u un ntíí ntíí ñuu é ōdo ntíta mé'ñu ntute ñu'u kân né, kūnaá un ntíí ntíí xuku.

²¹ Un tsi nte e dukún kan vē'xi kíin davi xuu é ña te da va ntáa, é vīi te ūvi díko kílu é un é un, é kō'xó ntōdó ata ña'á san. Ne, dōó ka'an kīni ña'a san iña Xuva ko kuenta iña dávi xuu san, tsi dōo donchu'ví o kúvi e ntó'o ña'a san.

17

É nto'o ñadī'í kīni kaa

¹ Kidáa ne, uun ánjē, ña é ū'xe ña'a, ña ní'i ū'xe é'xin sán ne, xée ñā mí tuví u ne, kaka'an ñā nī ko:

—Ni'ín, nañē'e ú o nté koo nto'o ñadī'í kīni kaa san, ña tuví mé'ñu ntūte na'nu san. ² Un ntí'ī rei ñuxiví san idé ña ni ñā é kīni kaa. Ñá te nté kaa dé kí'vi ña vīnu ña —ka'an ña.

³ Kidáa né, nuu ta'án u xénī kó, kue'en ni'i ñá ko ñuu itsí kân. Ikân né, íní u uun ñadī'í, ña ntekú kiti ku'e'e, kiti dōo donchu'ví kaa. Uve u'xe díki ti. Ú'xi ntíki ti dí ne, kaniñ kúñu ti ūve é kâka'an kīni iña Xuva ko. ⁴ Ñadī'í san ne, nuu ña doo kué'e tekú níñi, é kaito nteē di. Nuu nenu ña xo'o kiti ni tsīntí ni dí'i e kúvi kaá kuaan, e kúvi xuu e dōo kai'xi ni kiti ku'xin e dōo nuu á'vi i sán di. Ni'i nta'a ña é'xin e kúvi kaá kuaan é ñu'u tsitu nuū í e dōo kīni ntáa é

kade ña ni da nēé ka ñatīi, nuu i e dóo dentu. ⁵ Xteen ña ne, nteé na'a úun dīví e dóo vi'xín ō, é kāni tú'un: “Babilonia ká'nu, é dīvi dī'i ñadī'i kini ntáa ni ūn ntīi ntīi nuu i e dentu é ió ñuxiví san”, nteé xteen ña. ⁶ Kidáā né, kūtuní ko tsí ñadī'i tsikán ne, k'ívi ñā e xí'i ñā niñi ñá'a, ña ka'an ntódo tú'un Xuva kō, ña é ká'an tú'un Jēsuu.

Kóo dā kúdu'va ko dá ĩni ú ña. ⁷ Ntá tsi kaka'an ánjē san ní ko:

—¿Nté kui koo da káku'du'va ntu o? Vi'a ve ne, ka'án u ni ō nuu i e dóo vi'xín ō iña ñadī'i sa'á ni kīti ntekú ña san, kiti dóo donchu'ví kaa é uve u'xe díki tí ni ū'xi ntīki tí. ⁸ Kiti dóo donchu'ví kaa, kiti ĩnin sán ne, ítūví tí kídaā, ntá tsi xoó ka tí vevii. Ntá tsi nene díto xtúku tí xu'u totsín san di'na dá kī'in tí é nakūnaá kue'en tí kúñu tí ntii dañu ntūvi. Ña ntoo ñuxiví san, ña é ña túvi dīvi ĩ nteé na'a ĩní tutu mí ūve na'a dīvi ña'a, ña é ni'i i ntuvi iña i un tsi nte dá de kú've Xuva ko ñuxiví san ne, kóo da kudū'va ña te ĩni ña kiti san, tsí ítūvi tí kídaā ne, xoó ka tí vevii, ntá tsi ntii díto xtúku tí.

⁹ I'a é ntio é ki'in ĩni ō sá'a vē: É ū'xe díki tí ne, kani tú'un ū'xe xúku mí tuví ntī'i ñadī'i san. ¹⁰ Kani tú'un é ū'xé reí dī. Rei, ña é ū'ún san ne, é ngáva ña. Uun ña ne, vevii kadē kú'vē ña. Ña uun ká san ne, vata k'íxi ñā. Ntá tsi te vē'xí ña ne, ñá kukuíi ña kutuvi ña. ¹¹ Kiti san, kiti ítūvi kídaā ne, xoó ka tí vevii ne, dīvi tí vii tí rei é kui ūná san ne, kaduku ntée tí é ū'xé reí san dī. Rkontūví ne, kī'in tí é nākunaá kue'en tí kúñu tí ntii dañu ntūvi.

¹² Ntīki é ū'xi é ĩnin sán ne, dīvī é kani tú'un ū'xí rei, é vāta kuíñi ntu'u kada kú'vē ña. Vii dadīi ña rei ni kiti san, ntá tsi uun da'na tsi. ¹³ Un tsi ntáda ña xu'u ña é kué'é ña ntii ña ni tsīñu ña kiti dóo donchu'ví kaa san é kadā kú'vē tí naa ña. ¹⁴ Vii

ña du'xen ni Ā Le'ntú san, ntá tsi ña kuvi vií ña ni ĩ, tsí ðivī é kūvi vii. Tsí A Le'ntú san ne, ðivī e Tó'o ūn ntíí ntíí tó'o ñūxiví sa, ðivī é Rei, ña é dií ka ka'nu é da nēé ka tuku rei. Ña ntántikin i, ña é kana, ña é nakaxnúu ne, ñá nativi iní ña é kuntikin ñá A Le'ntú san —ka'an ánjē san.

¹⁵ Kaka'an xtúku ánjē san ní ko:

—Ntute ka'nu é inin, mí tuví nti'i ñadī'í kini kaa sán ne, ðivī é káni tú'un e dóo titín ña'a, ña vé'xi dā mí'i ká ñuú é da nēé ka tu'un ntáka'an ña. ¹⁶ Ntiki é ū'xi é inin é ūve kití sán ne, kinchu'vi ñadī'í kini kaa san. Xtuvī mii ña é kōo da kantí ña. Ka'xi kúñu ña ne, ka'mi ña ði. ¹⁷ Tsí Xuva kō ne, xé'e ña ĩtsi reí san é vii ñá nēé é ntio ña. Xé'e ña é un tsi ntáda ña xu'u ña é kuē'é ña é kadā kú've kití san ña ña da nté ku é kūntaa ntí'i é káka'an Xúva kō. ¹⁸ Ñadī'í, ña é inin sán ne, ðivi ñuú ka'nu é kadē kú've iña un ntíí ntíí rei ñuxiví san —ka'an ánjē san.

18

Dā ko'xó nuu ñuú Babilonia

¹ Dā ita ntí'xin kúvi sá'ā né, ĩní u tuku ánjē, ña vé'xi e dukún kán, ña e dóo ntii iní i. Xí'í nuu kaníí ñūxiví san, tsi dóo kai'xi ntúve ñā. ² Un ntii tsí kéne ña, kaka'an ña:

—¡E kó'xo ñuú Babilonia, ñuu e dóo ka'nu san! É kūvi vi'i é ña vá'a vē, mí ñu'u vá'a un ntíí ntíí espíritū é kīni ntáa, ni tákā mí ñu'u vá'a un ntíí ntíí láa ku'u, kití dóo dentū. ³ Tsí un ntíí ntíí ñuú san ne, ðe ki'vi ña ni vīnu i é kaēni ðikí ña da xōó ka ñatīi. Rei, ña e ntádē kú've ñuxiví san ne, ēni ðikí ña ñadī'í san ði, nī ña ntádiko nu â'ví ñuxiví san ne, kukuika ñā, tsi dóo níi ña da nēé ka e ntío ña —ka'an ánjē san.

⁴ Kidáā né, tēkú xtuku kó uun tatsin é vē'xí e dukún kân, kaka'an:

—Ntii nto ñuú sa'á, ña'a ko, vata koo é ña dúku ntée nto é vīi nto é kīni kaa e ntáde ña, vata koo é ña ní'i nto é nto'o nto ni ñā dī. ⁵ Tsi kuétsi ñā ne, é kūxee kuitin un tsi nté e dukún kân. Tsí Xuva kō né, naka'an ña nuū i é kīni kaa iña ña. ⁶ Nakué'e nto un nti'i vata tsi ō tá'xi ña nto. Ntá'vi nto ūvi ítō vatā o dé ña ni ntō. Úvi ítō nadaká nuu nto vata koo é na kuntii inī i é kō'o ña, vata ō nádaká ña e xí'i ña'a san. ⁷ Kué'e ntō é na ntō'o ña ve; na kūnta'xa iní ña vata tsī o dé ka'nu ña, vatā o ítúvi ña nī dokuika íña ñá dī. Tsí kaka'an mí ña: “Xu'ú ne, dōo ka'nu ña'a u é reiná u. Nā te ñadī'i kíi u; ñá te ñadī'i ntâ'ví u; nté un síin ña te neé nto'o ko”, ka'an ña. ⁸ Dukuān ne, uun ntúvi tsi xee ntíi ntīi é ntō'o ña. Xéē doxí'í, nī dontīnī, dōkó dī, nī é koko ña mé'ñū ñu'ú san dī. Tsi dōo ka'nu Xuva kō, ña kade kū've —ka'an tátsin san.

⁹ Rei ñuxiví san, ña éni dikí ñadī'í san ne, ña é intóo dadīi ni ña nī e dōo va'á iña ñá ne, kueku nteé ña ña, tsi dōo u'vi kvi ña ña te íni ña u'me é kākene mí kai'xi ñadī'í san. ¹⁰ Kuntāñi ika tsi ña, e ntaú'vī ña é ntō'o ña e dōo kanto'o ñadī'í san. Ká'an ñā:

—¡Ña nta'ví idēn ntun, ñuú Babilonia, ñuu e dōo ka'nu kue'en! É uun da'na nchūvii dú'va tsi xee e dōo nto'o o —ka'an ña.

¹¹ Ña ntádiko nu â'ví ñuxiví san ne, kueku nteé ña i. Kuntōo nta'xa ña, tsí ña xoxó ka ña'a, ña é kuīn iña ña ve. ¹² E diko ñā né: kāá kuaan, kāá kuī'xín, ni xūu e dōo nuu á'vi i, ni kīti kuī'xín, ni dōo ntíi, ni dōo kaíto nteé, ni dōo séda, ni dōo kue'é tekú níñi, ni ūn ntíi ntíi nuu utun e dōo vá'a ñe'e, vata kaa chetun, ni da nēé ka nuu i e kúvi nú'u elēfanté, ni ūtun e dōo nuu á'vi i, nī kaá kuaan vitá, nī kaá nteé, ni

nuū í e kúvi xuu kui'xín, ¹³ ni kānelá, nī cho'o e dóo vá'a ñe'e, ni kūtú, ni ū'xén cho'ó, nī cho'o vídin, ni vīnú, ni āseté, ni kītī trigú ni ūtsi tí, ni kītī kaidó, ni lē'ntú, ni ídú, ni kāreta é ntáñu'u tí, ni ñā'a, ña dóo ntáde tsiñu dí. Un tsi nte ntúvi iña ña'á san díko ña. ¹⁴ Ká'an ña ni ñūú Babiloniá san:

—Ña túvī ká kītī vidin e dóo ntio nima ó ne, un nti'ī dokuika iña o ni un nti'ī e dóo va'á, e dóo kai'xi iña ó ne, é kūnaá kue'en ve. Ñá nanī'i kue'én ka ó ve —ka'an ña.

¹⁵ Ña ntádiko nuu i tsíkān, ña é nī'í dokuika kuénta iña í ne, kuntañi ika ña e dóo u'vī ña é kānto'o ñuú Babiloniá san. Kuntōo nta'xa ñá ne, kueku nteé ña ñuu é vata kaa ña dī'í kaa, ¹⁶ ká'an ña:

—¡Ña nta'ví ide ñuú e dóo ka'nu san! ¡Ña nta'ví ide ñadī'i, ña ínú doo ntíí ni dōo kaíto ntee, ni dōo kue'é teku níñi, ni xō'o kiti e kúvi kaá kuaán, ni xūu e dóo nuu á'vi i, ni kītī kuí'xín dí! ¹⁷ ¡Uun da'na nchuvīi tsí kúnaa un nti'ī e dóo nuu á'vi i san! —koo ka'an ña ntádiko san.

Un ntíí ntíí tó'o tun ntōó san nī ña ñu'u iní i kan, nī ña ntántīkin tó'o í sán, ni ūn ntíí ntíí ña ntáde tsiñu nú ntute ñu'u kán ne, kúntāñi ika ña. ¹⁸ Dā íni ña u'me é kai'xi ñuú san ne, ntáka'an ña:

—¿Va mī'í ntū tuví ka xtuku ñuu é vata kaa sá'ā e dóo ka'nu? —ka'an ña.

¹⁹ Dá'ví mii ña díki ñá xentē'u é ntoo ña dontíní ne, ntaéku ña. Dōo u'vi kúvi ñá ne, un tsi ntákachu'u ntáa ña, ntáka'an ña:

—¡Ña nta'vín idēn, ñuú ka'nu! Dokuíka é ío iña ó ne, kukuika ūn ntíí ntíí ña'a, ñá ío tun ntōo i é kaika nú ntute ñu'u kán. Ntá tsi uun da'na nchuvīi dú'va tsi nántatsin —ka'an ña.

²⁰ Ntá tsi kuntōo dínī ntó, ña ntoo e dukún kán, ña ntáduku ntée Xuva ko, nī pustru ñá, nī ña ntáka'an

ntódo tú'un ñā, tsí dā xe'é Xuva kō e dóo nto'o ñuú Babiloniá ne, é ntūnáa kuenta iña i vata o dé ña ni ntō.

²¹ Kidáā ne, uun ánjē, ña e dóo ntii inī í ne, kī'i ña uun xuu ka'nu, vata kaa xodo mólínu é kādin núu o ūtsi trigu káa ne, nakuítá nuu ña mé'ñu ntute ñu'u kān, kaka'an ña:

—Kuan koo nakuítá nuu ú o, ñuú Babilonia e dóo ka'nun. Nté uun ito ká ña kiní ka ña'a sán o. ²² Nté uun ito ña dító ka é kuēku kiñú'u san itsí o, nté choō, nté trunpetá ka. Ñá nī'í ka xoó kada tsiñu i da nēé ka nuu i é kāde ña. Ñā dító kañu'ú ka xodo mólínú san te tadín útsi trigú san. ²³ Nté uun ito ká ña xí'i nuu ká ñu'ú san nuu o. Ntē ña tekú ka o e dóo vañi ña ntátánta'a san. Ña'a o, ña ntádiko nu â'ví kān ne, kuān te dóo na'nu ña'a ña dá kaniñi ñūxivi san kídaā né, ñiñ ne, dé tatān da éni nta'vín un ntíí ntíí ñuú san —ka'an ánjē san.

²⁴ Ñiñi ñuú Babiloniá sa éti niñi ña'a, ña ka'an ntódo tú'un Xuva ko, nī ña ntáduku ntée Xuva ko, ni ūn ntíí ntíí ña'a, ña é nakunáa ntuvi iña i ñūxivi a.

19

¹ Dā kúvi ita ntí'xin sá'ā né, tēkú ko tatsin é ña te nté kaa ña'a vañi ñā ntáka'an ñá e dukún kān:

¡Dōo va'á Xuva kō!

¡Dōo ka'nu Xuva kō!

Ñiñi ñā é nakáku ña kō.

Dōo kaxi'í nuu ka'nu ña.

Ñiñi ñā e dóo ntii inī ña.

² Tsi dóo vá'ā ó kadē kú'vē ñá ne,

dōo nuu é ntaā i é kākā'an ña.

Tsí xntéku ku'vē ñá iña ñad'íi kini kaa sán ne,

kaka'an ña tsí da miñ é kántio e dóo nto'o ña,

tsí nañé'e ña nuu i é kīni kaa dá kanii ñūxiví san,
vata tsí o dé ña.

Ntanáa Xuva ko ni ña vē, e é'ní ña ña'a, ña edé tsiñu
iña Xuva ko,

ka'an ñá'a san. ³ Kidáā ne, ntáka'an xtúku ña:

—¡Dōo va'á Xuva kō! ¡Dōó ka'nu Xuva kō! Ú'mē
é kai'xi ñadi'i kini kaa sán ne, dá kaxee kaxee ntii
dañu ntūvi —ka'an xtúku tatsín san.

⁴ Ñatā, ña é oko kimi ñá'á san nī ngimi kítī
ntantító sán ne, nákunchiti ntāa ña ñū'u kān, nanú'u
ña iní ña Xuva kō, ña tuví nú tēu ka'nú san, ntáka'an
ña:

—¡Kuan koo na kōo! ¡Dōó ka'nu Xuva kō! —ka'an
ña.

⁵ Kidáā né, tēkú ko uun tatsin é vē'xí nte nú tēu
ka'nú san, é kākā'an:

¡Ká'an ntō tsi dóo ka'nu Xuva kō,
un ntíí ntīí ntó, ña ntáde tsiñu iña ña,
un ntíí ntīí nto e ntaíko ñu'u nto ña,
kuān té na'nu ñá'a nto, ō ña na'nu ñá'a nto!,
ka'an.

Viko dá tanta'a A Le'ntú san

⁶ Kidáā né, tēkú ko uun tatsin é vata tē ña te un
sín ña'a ntáka'an ña. Dító vatā ó kuvi dá kae'nu
ntute ka'nu, vatā ó kuvi dá un ntii tsi kākatsin, e
ntáka'an ña:

¡Dōo va'á Xuva kō!

¡Dōó ka'nu Xuva kō!

E éni ntu'u Xuva ko, ña dóo ntii iní í, kade kú'vē ñá
ve.

⁷ Nā dīnī koo nakuntōo o.

Na kada ka'nu o ñā,

tsí e xée ura i é kōo viko e tánta'a A Le'ntú san ne,
é iō tu'vé ñadi'ī ñá ve.

⁸ Ní'í ñā é kunūu ña dóo ntii e dóo va'á,
e dóo ntuntoo, e dóo kai'xi.

Tsí doo ntíí san ne, vata kaa nuu i e dóo vá'ā ó de ña'a, ña ntákuinti'xe i Xuva kō, ka'an ña.

⁹ Kidáā ne, kaka'an ánjē sán nī ko:

—Xntēén na'an sá'a: “Nté kui vá'a ña'a, ña e kána ña é kíká'xi ña víko e tánta'a A Le'ntú san” —ka'an ña.

Ne, kaka'an xtúku ña nī ko:

—Sá'ā é tū'un é nuu é ntaā i é kaka'an Xúva kō —ka'an ña.

¹⁰ Kidáā ne, nákuñchiti ntāá u nú dī'in ánjē sán vata koo é kāda ka'nu ú ña, ntá tsi kaka'an ñá nī ko:

—¡Ñá ku kuān xkoón den! Mii tsi Xuva kō é kada ka'nu o ñā. Tsí xo'ō né, dadíi tsi ntáde tsiñu o ñña Xuva kó, ni ūn ntíí ntíí ta'an o, ña é nī'i tú'un Jēsuu —ka'an ña.

Tsi tú'un Jēsúu ne, dīvī é xe'é Xuva kō é kā'an ntódo ña'a, ña ntáka'an náa ña.

Ña nteku idú ku'xin

¹¹ Kidáā né, íni u e nákaan e dukún kán né, íni u uun idú ku'xin. Ña'a, ña ntekú ti ne, dú'va nani ñā: Ña Kade Ntaa, Ña Kaka'an é Nuú é Ntaā í nani ñā. Dá kadē kú've ñá ne, nuu é ntaā í kade ña; dá kade ña du'xēn dī. ¹² Ntúxnūú ña ne, kaxi'í nuu vatā ó kai'xi ñú'u. Dōó títín le'e odo dīki ña. Nteé ña uun dīvi é ntē xoxo íni i neé dīvi, é mii tsi ña íni ña. ¹³ Nuú ña doo é kúkií nto'o niñi. Dīvī ñá ne, Tū'ún Xuva ko nani ñā. ¹⁴ Áta ñā ntántikín sntadun, ña vé'xi e dukún kán. Ñu'u ña doo ntíí e dóo va'á, doo ku'xín kue'én ne, ntántodō ñá idú ku'xín dī. ¹⁵ Xu'u ña kíi káa é ntíko ntuví o nuu i, é ntúku ku'í núu ña un ntíí ntíí ñuú ñuxiví a. Kāa kúvi tatun é kadā kú've núu ña. Vatā ó kaedín nuu ña dī'in ña tñtí'ó san ne, kuān koo víí ña é nī'i ña'a san e dóo

nto'o ña, e dóo kudíin Xuva kō, ña dóo ntii inī í san ni ñā. ¹⁶ Nteé ðivī ñá ata dóo ña ni dā'ntá ña, é kākā'an: “Rei, ñá odo nūú, nī Tó'o, ña odo nū”, ka'an.

¹⁷ Kidáā né, inī u uun ánjē, ña ntitsí ntōdo ata ngántí san. Un ntii tsī kána ña un ntí ntí lāa, kiti ntaíko e dukún kán, kaka'an ña:

—Ni'í nto, nataká nuu nto, tsí ña te un siin kúñu ta'xi Xuva kō é ká'xi nto. ¹⁸ Ka'xí nto kúñū rei san nī tó'o sntadun ni ña dóo diin, nī kúñu idú nī ña ntántodō ti. Ka'xí nto kúñu ūn ntí ntí ña'a, kuān te ñá ntoo vá'a, kuān te ñá ntáde tsiñu, te kuetsi te na'nu ña —ka'an ánjē san.

¹⁹ Kídaā né, inī u kiti e dóo donchu'ví kaa san, nī rei iña ñá ntoo ñuxiví san, nī sntadun ña. Nataká nuu ña é vii ñá du'xen nī ña nteku idú kuí'xín san, nī sntadun ña. ²⁰ Ntá tsi tñn ña kiti sán nī ña kaka'an dóvete é kuenta iña Xuva ko kaká'an ña, ña idé nuu i e dóo na'nu kuenta iña kiti dóo donchu'ví kaa san, é kūdii éni nta'ví ña ña'a, ña é nteé na'a káa kiti san, nī ña ntánuu inī i santu ti. Ña tsikán ni kiti dóo donchu'ví kaa sán ne, kantíto tsi ña, nakuíta nuu ña ña ni tī mé'ñu ñū'u du'xé san é ña te kantá'va kue'en tsi. ²¹ Ña nguī sán ne, xí'i nūu ña káa e kii xu'u ña nteku idú san ne, un ntí ntí lāa san é'xi nta'ā ti kúñū ña xi'í san.

20

Uun míil kuā

¹ Kidáā né, inī u kii uun ánjē e dukún kán, ni'í nta'a ña ntakáá xi'í tótsín san ni kádena ká'nu. ² Tñn ña kiti ña vá'ā san, kiti ata san é diablu tí ni Satānaá ne, kī'ní va'ā ñá ti kadená san, é uun míil kuā kunu'ní ti. ³ Nākuitá nuu ña ti ini tótsín san ne, nakadī ñá xu'u i. Dávī nuu ña xu'u tótsín san vata

koo é ña kani nta'ví ka tí ña'a san ñuxiví san da nté ntí'i é uun míil kuíá san. Te ita ntí'xin é uun míil kuíá san ne, nantuté ña ti uun da'na.

⁴ Kidáā né, íní u nú teu na'nu, mí ntoo ña'a, ña é nī'i i é kadā kû've. Íní u nima ñá'a dí, ña e é'nte tu'un ña'a san díki i e ntántikin ñá Jesuú ne, nī é ntáka'an ntódo ña tú'un Xuva kō dī. Ña sá'á ne, ñá ni ínúu ini ña kiti san, nté santu ti; ntē ña ni xé'e ña é kuntee káa tī xteen ña, nté ntā'a ña. Íní u tsi ntóto ña ne, nāni'i xtúku ña ntuvi iña ñá ne, kada kú'vē ñá nī Cristu uun míil kuíá. ⁵ Ntá tsi ña nguīi sán, ña xi'í ne, ña ntóto ña dā nté kuíta ntí'xin é uun míil kuíá. Da sá'ā é kuvi ūun ito ntoto ña. ⁶ Nté kui vá'a ñā'a, ña é ntáduku ntée i é ntóto é kuvi ūun ito doxi'í san, tsí ntáduku ntée ña Xuva kō! É kuvi ūvi doxi'í san ne, ña kúvi vīi ka ni ñā, tsi vīi ña dutu Xúva ko nī Cristu. Dadii tsi kadā kú'vē ñá ni ñā é uun míil kuíá.

Dā ko'xó ntēe tó'ō e ña vá'ā san

⁷ Tē kúvi ita ntí'xin é uun míil kuíá san ne, nantuté Xuva kō tó'ō e ña vá'ā san mí nuu kutū. ⁸ Tē ntíi ne, kani nta'ví ña'a ngimí o diñi ñuxiví san, un tsi nté Goo ni Mágoo, ña ntaínchu'vi Xúva ko, kāna ña é natáká nuu ña é vīi ñá du'xēn; ntē ña kui ká'vi o ña é ña te da dii da díi ña, vata kaa kuvi tsókō.

⁹ Kuédadii tsi kūxée ña kani ñūxiví san ne, ēdí nuu ña mi ntántoo ña'a, ña ntáduku ntée Xuva ko, ni ñūú e dóo kakuinima Xúva kō. Ntá tsi kuíta nuu Xuva ko ñū'u é vē'xi nte e dukún kán ne, uun ito tsi í'xi un ntíi ntíi ña'a san. ¹⁰ Tō'o é ña vá'ā san e éni nta'ví ña'a sán ne, nákuítá nuu Xuva ko i mē'ñú i mí kai'xi ñú'u dū'xé san, mí tuví kiti dóo donchu'ví kaa san ne, nī ña é kākā'an dóvete é iña Xuva ko kaká'an ña.

Ikān né, dōó nto'o ña, ntuni ñá, ntē ntúvi ntē níñu é ntii dañu ntūvi.

Tē xntéku kũ've Xuva kō nú tēu ku'i'xín san

¹¹ Kidáā né, ĩní u uun nú tēu ka'nu é ku'i'xín, ni ũun ña'a, ña tuví nti'i ikān. Ñuxiví san nī e dukún kān né, ntoko ñu'u miī dá ini tuví ña. ¹² Kidáā né, ĩní u un ntíí ntíí ña xi'í san, te kuetsi te na'nu ña, ntáñī ñá nú tēu san. Ne, nākaán Xuva ko tūtú san ni tūku tutu mí ũve na'a dǎví ña'a, ña é nī'i i ntuvi íña i. Xntékú kũ've Xuva ko iña ña xi'í san vatā o dé ña, vatā ó uve na'a ini tutú san. ¹³ Ntute ñu'ū sán ne, naku'é e un ntíí ntíí ña'a, ña é teni iní i kān. Doxi'í san nī mí kadē kũ've doxi'í san ne, naku'é e ña'a, ña ñu'u vá'a íkān dī. Xntékú kũ've Xuva ko iña ña, un ntíí ntíí ñá, vata tsī o dé ña. ¹⁴ Kidáā né, nakuitā ñá doxi'í san, nī mi ntántoo ña xi'í san mé'ñu ī mí kai'xi nū'ú san. Ñú'ū sán ne, dǎví é kǎ'an o é doxi'i é kuvi ũvi. ¹⁵ Ña'a, ña é ña tuvi dǎví í uve na'a ini tutu mí uve na'a xoo é nī'i i ntuví va'á iña í ne, nakuítá nuu ña ī mé'ñu ñu'ú san.

21

E dukún xēe ni ñūxiví xēe

¹ Kidáā né, ĩní u uun e dukún xēe ni ũun ñūxiví xēe. Tsí e dukún kan ni ñūxiví sa é tuvi kídaā ne, ntoko ñu'u miī. Nté ntute ñu'ū ña tuví ka. ² Xu'u é Juaán u ne, ĩní u ñuu é kǎduku ntée Xuva kō, é Jerusaleen Xēe nanī. Nte e dukún kan vē'xi, nte mí tuví Xuva kō. É iō tu've vata kaa uun ñadǎ'i é tǐntetu ña e tánta'a ña ni xī ña. ³ Tékú ko uun tatsín é dukún kán e dōo ntii kǎka'an:

—Koto nto ve, tsí Xuva ko tūví ña ni ñā'a san ve. Kuntoo ña ni ñā ne, kuvi ña ña ñuú ña. Xuva kō né, miī ña kutuví ñá ni ñā, é viī ñá Xuva ñā. ⁴ Xuva kō ne, naku'é e ña un ntíí ntíí ntute nūú ña'a sán ne,

ña kōó ká doxi'i; ntē ña kunta'xa iní ka ña; ntē ña kuekú ka ña; ntē ña kaxnúu ka ñā. Tsi é ita ntí'xin un ntí'ī e kúvi di'na —ka'an tátsín san.

⁵ Kidáā ne, ña tuví nú tēu ka'nú san ne, kaka'an ña:

—Koton, tsí kade vá'a xeé u un ntí'ī nuū i —ka'an ña.

Kaka'an xtúku ña:

—Xntēén na'an sá'ā, tsi tú'ūn é nuu é ntaā í é kāká'án u ni ō —ka'an ña.

⁶ Kidáā ne, kaka'an ñá nī ko:

—É kūvi ve. Xu'u é di'na ú ne, xu'u é nantí'ī ú di. Vata kaa letra Á ni lētra Z kaa u. Te xōó kaitsi í ntute ne, kué'ē ú doméni é kō'o ña mí kākii ntute é tā'xi ntuvi iña ña. ⁷ Xoó ña'a é kūvi víi ña ne, ní'ī ñā é un ntí'ī nuū i sá'a ntā'a kó ne, kuvi ú Xuva ñā né, di'vi ñā ne, kuvi ña i'xá ko di. ⁸ Ntá tsi ña'a, ña e dōo ixó i, ña é ña ntákuinti'xe i, ña e dōo kini ntāa nima í, ña e ntaéni dikí ta'an i, ña e ntáde tatān, ña ntánuu iní i santu, nī ña veté ne, kuan ō ña é nī'ī ña é kōko ña mí kai'xi ñú'u dū'xé san. Sá'ā é kui ūví doxi'í ña —ka'an ña.

Jerusaleen Xee

⁹ Kidáā ne, xée ūun ánjē, ña é ū'xe ñá'a san, ña é nī'ī i é ū'xe é'xin é ñū'u u'xe nuu i é nanto'o Xuva kō ña'a sán ne, kaka'an ñá nī ko:

—Nī'in, dá nanē'e ú o ña da vé tanta'a, ñadí'í A Le'ntú san —ka'an ña.

¹⁰ Espíritū Sántū sán ne, kue'en ní'ī ñā kó uun xuku ka'nu, xuku e dōo dūkun. Náñē'e ñá ko ñuu é kāduku ntée Xuva kō, ñuu é nani Jerusāleen Xee, di'vi é vē'xí nte e dukún kán, mí tuví Xuva kō. ¹¹ Ñúú sá'á ne, kaxi'í nuu ni ntuve Xuva kō ne, ñú'u ī ne, kai'xi vátā ó kai'xi xuu é nanī jaspe e dōo nuu á'vi i, e dōo kaxi'í nī'ni e nté kaa te xūxu kúvi. ¹² Kanñi dīñi

ñuú san ne, ntitsi ntó'o e dóo ka'nu, e dóo dukún ne, ñu'u uxuví xí'i i. É un é un xí'í san ne, ntáñī ntee kui kui uun ánjē. É un é un xí'í san ne, uve dīvi é uxuvi tátá ña Israeé san. ¹³ Uni únī xí'í san ntántii é un é un ntíko diñi i. ¹⁴ Uxúvi xūu na'nu xí'i ntíi etí nto'ó san ne, uve na'a é un é un xuú san uun dīví pustru Á Le'ntú san.

¹⁵ Ánjē, ña kaka'an ní ko ne, ni'i nta'a ña uun ntoo e kúvi kaá kuaan é kī'i kú've núu ñá ñuú san ni xí'i i, ni nto'ó í di. ¹⁶ Dadīi tsi kú've ntī'ī ngimí o diñi i. Ánjē sán ne, kī'i kú'vē ñá ñuú san ni nto'ó í ne, uvi míil ūví sientu kilumétru. É kāni, e dukún, nī e ni'í ne, dadīi ntīí ntīi tsi kú'vē i. ¹⁷ Kídāā né, kī'i kú'vē ña ntó'ō sán di ne, úni dīko kīmi métru kīi. Kī'i kú'vē ánjē san é vatā xkoó ki'i kú'vé ña'a san.

¹⁸ Ntō'ó i ne, xuu é nanī jaspe kúvi ne, ñuú san ne, da mii kuē'en tsi kaá kuaan kúvi da kanīi, vata kaa xuxu e dóo kaxi'í ni'ni. ¹⁹ Xúū é xí'i ntíi etí ntó'ó san ne, ntukutu āta i un ntīí ntīi xuu e dóo va'á, xuu e dóo nuu á'vi i. Etí ntó'o é kúvi ūun sán ne, xuu é xí'i kuii é nanī jaspe úve. É kúvi ūví san ne, xuu kuíi tēkú e dukún kán, é nani sāfiru, úve. É kúvi ūní san ne, xúu tēku xāā é xí'i raxa, é nani āgata, úve. É kúvi kīmí san ne, xuu kuíi kuē'en é vata ito ite ítō, é nani esmēralda. ²⁰ É kúvi ū'ún san ne, xúu tēku xāa kuē'e é xí'i raxa, é nani ōnice. É kúvi īñú san ne, xuu kué'e é nani crunālina. É kúvi ū'xé san ne, xuú kuāan é nani crisólito. É kúvi ūnā san ne, xuu kuíi tēku ntute ñú'u san, é nani bērilu. É kúvi ħñ san ne, xuú kuāan e dóo kai'xi é nani tōpaciu. É kúvi ū'xí san ne, xuu kuíi tēku másana kuii, é nani crisōprasa. É kúvi ū'xi ħñ sán ne, xuu kuíi é nani jācintu. É

kuvi ūxuví san ne, xuu ntéé é nani amātista. ²¹ Xí'í é ūxuví san ne, uxúvi kití kuí'xin, kití nani prela, kúvi. Uun tsi kití kuvá'a é un é un xi'í san. Itsi mé'ñū ñuú san ne, da mii kué'en tsi kaá kuaan kúvi ne, kaxi'í ni'ni vatā ó kaxi'í ni'ni xuxu.

²² Nté uun xúkūn ña ni iní u ñuú san, tsí mii Xuva kō, ña e dóo ka'nu sán, nī A Le'ntú san ne, ðivi ñā kúvi ña xúkūn ñuú san. ²³ Ñuú san ne, ñá kantō i e xi'í nuu ngántí, ntē ña ntío i ntuve xóó ði, tsi mí tsi ntuve Xuva kō e xi'í nuu. A Le'ntú san ne, ðivi kúvi ñu'u e xi'í nuu iña ñuú san. ²⁴ Kaka ña'a, ña da mí'í ká ñuu, mí kaxi'í nuu san. Rei iña ñúxiví san ne, xée ña ñuú san, kun'í ña e dóo va'á iña ña. ²⁵ Xí'í ñuú san ne, ñá kantādí ntuvi ā, tsí ikān ne, ñá kakuáá ka. ²⁶ Ikān ne, nakué'e ña'a, ña da mí'í ká ñuu, e dóo va'á iña ñá, nuu i e dóo nakuiko ñu'u ñā. ²⁷ Ntá tsi nté uun nuu i é kīni kaa ña kuvi kí'vi ñuú san. Nté uun ña'a, ña é kāde é kīni kaa, nté uun ña vete ña kuvi kí'vi ña ñuú san. Da mii tsi ñā'a, ña é ūve na'a ðivi ī iní tutú A Le'ntú san, tutu mí ūve na'a xoo é nī'í i ntuví va'á iña i ntii ðāñu ntúvi.

22

¹ Kidāā ne, náñē'e ánje sán ko ntute é kainu é tā'xi ntuvi iña ko, ntute é kākii nú tēu ka'nu mí tuví Xuva ko ni Ā Le'ntú san. Dōó kuí'í ntute san. Kaxi'í ni'ni vatā ó kaxi'í ni'ni xuxu. ² Kainu ntute san mé'ñū itsi ka'nu ñuú san. Ntuví o ðiñi i ntāñi útun e tá'xi ntuvi iña ko. Uxuvi íto kakii kití i é uun kuia. Ta'án xoo ta'án xoo kakí'í kití i. Xúku ī ne, kaidiá'vi é kúvi cho'o é ntuvá'a ña'a, ña ntoo ñuxiví a. ³ Ña kóo ká da nēé ka nuu i é ká'an Xúva ko tē ña vá'a. Kutúvi nú tēu ka'nu Xúva ko ni Ā Le'ntú san ñuú san ne, ña ntáde tsiñu iña ñá ne, kunuu ini ñá ña. ⁴ Kiní ña nuu Xuva kó ne, kuntéé ðiví Xuva kō xteén ña ði. ⁵ Ikān

ne, ñá kuáá ka, ntē ña kantío ká ña ñu'u, nté ngántii, tsí mii Xuva ko naxi'í nuu ña ña. Kidáā né, kuntoo ña ni Xuva ko, kadā kú'vē ñá ntii dañu ntúvi.

E kákuetsin ntúvi é nainu Jesúsúristu

⁶ Kidáā ne, kaka'an xtúku ánjē san ní ko:

—Kuvi kuinti'xe o tú'ūn sa'á, tsi tú'ūn é nuu é ntaā i. Xuva kō, ña é kaxé'e tú'ūn é ká'an ña ntáka'an ntódo kuenta iña ñá ne, e táxnūu ña ánje ñá é nañē'e ñá ña'a, ña ntáde tsiñu iña ñá, nēe é vē'xí kuvi —ka'an ánjē san.

⁷ Kidáā né, mii Jēsuu kaká'an ña:

—¡Koto nto! ¡E dóko sá nainú u! ¡Nté kui vá'a ña'a, ña e ntáde kuenta é ūve na'a ini tutú sá'a! —ka'an Jēsuu.

⁸ Xu'u é Juaán u ne, tēkú ko ne, iní u nuu mií ko un ntí'i sá'a. Dā kúvī téku kó, nī dá iní u ne, nákuñchiti ntāa ú nuu ña nañé'e kó nuu i sá'a, é kunūu iní ko ña. ⁹ Ntá tsi kaka'an ñá nī ko:

—¡Ñá ku kuān xkóon dēn! Xu'ú ne, kūdii kade tsiñu ú iña Xuva kó, vatā ó kade tsiñun di, ni ēni ó, ña ntáka'an ntódo tú'un Xuva ko, nī ña ntáde ntaa é ūve na'a tutú sá'a. Mii tsi Xuva kō é kunūu ini ko ña —ka'an ña.

¹⁰ Kaka'an xtúku ña nī ko:

—Ñá ku xnuun xū'un tú'ūn é kuíta ntí'xin é ūve na'a tutú sá'a, tsí kakuetsin ntúvi é kūntaa. ¹¹ Nii dukuān ne, ña é kāde nuu i é ña vá'a ne, na vīi mii ña. Ña é kāde é kīni kaa né, na vīi mii ñá di. Ntá tsi ña'a, ña é kāde nuu i é vā'á ne, na vīi ka ña ne, ña'a, ña é kāde é ntio Xuva ko ne, ñá ku xtuvī mii ña é kāde ña —ka'an ña.

¹² Kaka'an Jēsuu:

—Koto nto, tsí ña ná'ā ka dá nainu xtúku u. Tē nainú u ne, kué'e ú doméni un ntí'í ntí'í ña'a kuenta

iña í vata tsī o dé ña. ¹³ Xu'u é dī'na ú ne, xu'u é ntii u átá í di, vata kaa letra Á ni lētrá Z. Xu'u éni ntū'u ú ne, xu'ú nantī'i ú di —ka'an ña.

¹⁴ Nté kui vá'a ña'a, ña é kānakate doo i, tsí duku ntée ña é tñn ña kitī utun é tā'xi ntuvi iña ko, vata koo é kūvi kí'vi ña xī'i ñúú san. ¹⁵ Ntá tsi ña kini ntáa sán ne, kí'i kan kū'un ña ne, kí'i kan kū'un ntīí ntīí ñá vata kaa ña tatán, nī ña kaeni dikí ñadī'í, nī ña kae'ní ña'a, nī ña kanuu iní i santú, nī ūn ntīí ntīí ña é ntio i doveté, nī ña kaeni nta'ví ta'an i di.

¹⁶ Kaka'an Jesúsú:

—Xu'u é Jesuú u ne, taxnūu u ánjē ko é kā'an ntódo ña nī é ū'xe xúkūn sán nuu i sá'a. Xu'ú ne, tatá Davii vé'xi ú ne, i'xá ika ñā kó di. Xu'ú ne, vata kaa kími é kāxi'í nuu te vé'xi túvi kaa u —ka'an ña.

¹⁷ Espiritū Sántū sán ni ñadī'í A Le'ntú san ne, ntáka'an:

—¡Ni'í nto! —ka'an ña.

Da xōo ka ña'a, ña é kātekú i ne, na kā'an ñá di:

—¡Ni'í nto! —koo ka'an ña.

Da xōo ka xoo é kaitsi í ntute, ni da xōo ka xoo é ncho ko'o i ne, na kī'xi, dá kō'o doméni ntute é tā'xi ntuvi iña ko ntii dañu ntúvi.

¹⁸ Un ntīí ntīí ña'a, ña kateku i tú'un nēe é vé'xí kuvi é ūve na'a ini tutú sá'a ne, ntē vevii tsi ká'ān ú ni ña nuū i sá'a: Tē xoó xntēkú ka i é ūve na'a í'a ne, xntēkú ka Xuva kō é nto'o i vatā ó uve na'a ini tutú sá'a é ntō'o i. ¹⁹ Tē xoó naki'i ká i tú'ūn é ūve na'a ini tutú sá'a nté koo kuvi ne, Xuva kō ne, naki'i ña vata kaa é kāduku ntée ña kitī utun é tā'xi ntuvi iña kó ne, ñá kī'ví ña ñuú Xuva ko, vatā ó kaka'an ini tutú sá'a.

²⁰ Ña kaka'an ntódo tú'ūn sa'á ne, kaka'an ña:

—Nuu é ntaā í, tsí ña na'á ka dá nainú u —ka'an ña.

Kuan koo na kōo. ¡Ki'xi nto, Tó'o ko Jēsúu!

²¹ Na nāxnuu viko Tó'o ko Jesūcristu ntó, un ntíí ntíí nto. Kuan tsi koo na kōo.

**Tū'ún xuva kō vatā ó ntáka'an ña ñuú
Coatzospan
New Testament in Mixtec, Coatzospan
(MX:miz:Mixtec, Coatzospan)**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Coatzospan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Coatzospan

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

8f775598-56d9-56fd-966e-15e054d2f275